

Brief aan de leden
T.a.v. het college en de raad

Datum
14 juni 2019

Ons kenmerk
TRE/U201900440
Lbr. 19/047
Telefoon
070 373 8393

Bijlage(n)
3

Onderwerp
Wijziging Model Algemene subsidieverordening 2013

Samenvatting

Het betreft de tweede update van de Model Algemene subsidieverordening 2013 (hierna: model-ASV 2013). Aanleiding is in de eerste plaats recente jurisprudentie over de toelaatbaarheid van een weigeringsgrond die gerelateerd is aan het betalen van salarissen die de norm van de Wet normering topinkomens te boven gaan. Met het oog hierop is een facultatieve weigeringsgrond uit de model-ASV 2013 geschrapt. Een tweede punt is dat vanwege de inwerkingtreding op 1 juli 2018 van de Wet terugvordering staatssteun een overeenkomstige bepaling in de model-ASV 2013 overbodig is geworden. Verder zijn enkele definities van begrippen die te maken hebben met het Europees steunkader geactualiseerd.

Aan de leden

Datum

14 juni 2019

Ons kenmerk

TRE/U201900440

Lbr. 19/047

Telefoon

070 373 8393

Bijlage(n)

3

Onderwerp

Wijziging Model Algemene subsidieverordening 2013

Geacht college en gemeenteraad,

1. Inleiding

Voor u ligt de VNG ledenbrief bij de tweede update van de Model Algemene subsidieverordening 2013 (hierna: model-ASV 2013). Het gaat om actualisering vanwege enkele ontwikkelingen in de afgelopen periode:

- In de eerste plaats heeft de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State (hierna: ABRvS) in 2017 uitgesproken dat het niet toelaatbaar is het betalen van salarissen die de norm van de Wet normering topinkomens (hierna: WNT) te boven gaan als weigeringsgrond te hanteren. In de model-ASV 2013 was een dergelijke weigeringsgrond facultatief opgenomen in artikel 9, derde lid, onder f. Deze is nu geschrapt.
- Verder is op 1 juli 2018 de Wet terugvordering staatssteun in werking getreden, waardoor artikel 9, vierde lid, overbodig is geworden.

Net als de vorige update van 2016, zie VNG ledenbrief Lbr. 16/056 van 8 juli 2016, heeft deze wijziging van de model-ASV 2013 de insteek van (noodzakelijk) 'onderhoud'. Gemeenten die inspiratie zoeken ten aanzien van hoe het ook anders kan raden wij aan om de VNG Databank Praktijkvoorbeelden er op na te slaan en met collega's van gedachten te wisselen op het VNG Forum Gemeenterecht.

2. Aanpassingen model-ASV 2013 in hoofdlijnen

Naast de aanpassingen genoemd in de inleiding gaat het bij de model-ASV 2013 in hoofdlijnen om de volgende aanpassingen.

- De definities van begrippen die te maken hebben met het Europees steunkader zijn geactualiseerd.

- De definitie van “algemene groepsvrijstellingsverordening” is verplaatst naar de Model Subsidieregeling, die als bijlage bij de model-ASV 2013 is gevoegd.
- Tot slot zijn er enkele kleinere inhoudelijke en redactionele aanpassingen doorgevoerd, ook in de toelichting.

3. Model Subsidieregeling

Sinds de wijziging van de model-ASV van 2013 is als bijlage een model voor een subsidieregeling toegevoegd. Het gaat om een nadere regeling op grond van artikel 3 van de ASV, door het college vast te stellen. Hoewel we de naam “model” gebruiken, heeft deze Model Subsidieregeling meer het karakter van een aanzet of raamwerk voor een dergelijke regeling. De inhoud van een subsidieregeling hangt sterk samen met de activiteiten die voor de desbetreffende subsidie in aanmerking komen. Die kunnen uiteraard sterk verschillen, niet alleen binnen dezelfde gemeente maar ook tussen gemeenten onderling. Daardoor is voor de VNG niet mogelijk om één model met daarin enkele varianten te ontwikkelen zoals bij de model-ASV 2013. De Model Subsidieregeling is te beschouwen als een raamwerk met een aanbevolen volgorde voor de bepalingen, een set aandachtspunten en waar dat kan zo concreet mogelijke voorbeeldbepalingen. Per artikel (sommige noodgedwongen zonder voorbeeldbepaling) is in een kader een toelichting of implementatie-aanwijzing opgenomen. Het geheel sluit uiteraard aan bij de model-ASV 2013. In de inleiding bij de Model Subsidieregeling hebben wij op het afwijkende karakter ervan gewezen.

In hoofdlijnen zijn de volgende aanpassingen in de Model Subsidieregeling aangebracht:

- In artikel 5, over de kosten die voor subsidie in aanmerking komen, was een variant opgenomen waarin voor de berekening van het subsidiebedrag werd aangehaakt bij salariskosten die de WNT als maximum worden genoemd. In artikel 7 was een daarmee samenhangende variant opgenomen over te hanteren uurtarieven. In verband met recente jurisprudentie hebben wij deze aan de WNT gerelateerde varianten geschrapt. De hier bedoelde uitspraak (ABRvS 05-07-2017, ECLI:NL:RVS:2017:1774) had betrekking op het hanteren van niet-WNT conforme salarissen als weigeringsgrond; dit is niet toegestaan. De uitspraak had dus niet rechtstreeks betrekking op de berekening van het subsidiebedrag. Uit de hier bedoelde uitspraak in relatie tot twee eerdere – over subsidieverplichtingen die gerelateerd zijn aan de WNT – valt echter af te leiden dat de Afdeling streng toetst aan het verbod op détournement de pouvoir bij subsidieverstrekking. Het berekenen van het subsidiebedrag op de manier die was voorgesteld in de artikelen 5 en 7 zou mogelijk toch gezien kunnen worden als een verkapte vorm van “inkomenspolitiek”. Veiligheidshalve hebben we daarom die variant geschrapt. Er zijn in artikel 5 al eenvoudiger varianten opgenomen voor het geval de gemeente de salariskosten niet (geheel) wil meenemen bij het bepalen van de subsidiabele kosten. Het toepassen van de WNT-norm bij de bereiking van de subsidie is bovendien nogal ingewikkeld en brengt veel administratieve lasten mee. Daar hebben we in de implementatiehandleiding bij de update van 2016 ook al op gewezen.
- In artikel 10 van de Model Subsidieregeling (de aanvraagtermijn) is een variant toegevoegd met een aanvraagtijdvak, dus een begin- en einddatum, met name voor de verdeling van het subsidieplafond via een tendersysteem. Ook een vaste startdatum is daarbij van belang met het oog op de transparantie en het bieden van gelijke kansen. Bij de verdeling van het subsidieplafond gaat het om de verdeling van schaarse rechten. Dat betekent dat de rechtsnorm die van toepassing is op de verdeling van schaarse vergunningen ook van toepassing is op de verdeling van het subsidieplafond. Aan (potentiële) gegadigden moet dus ruimte worden geboden om naar de beschikbare vergunning(en) mee te dingen. De beschikbaarheid van de schaarse subsidie, de verdelingsprocedure, het aanvraagtijdvak en

de toe te passen criteria moeten daarom allemaal tijdig bekend zijn. Zie ABRvS 11-07-2018, ECLI:NL:RVS:2018:2310, m.nt. J.E. van den Brink (1) en A. Drahmman (2). Deze rechtsnorm geldt overigens niet alleen voor verdeling via het tendersysteem, maar voor alle verdeelvarianten.

Deze ledenbrief bevat drie bijlagen:

Bijlage 1 - Was-wordt-tabel wijziging Model-ASV 2013 met artikelsgewijze toelichting: Deze kan desgewenst gebruikt worden voor de raadsvoordracht voor de wijziging van de verordeningen.

Bijlage 2 - Model Raadsbesluit wijziging ASV 2013: Opgemaakt in Word 3.0-format (DROP) voor publicatie, zonder toelichting.

Bijlage 3 - Geconsolideerde tekst Model-ASV 2013 (inclusief Model Subsidierегeling), met wijzigingen bijgehouden.

De geconsolideerde teksten van de VNG-modellen (met de bijbehorende toelichtingen) zijn te raadplegen via de [Kennisbank Decentrale Regelgeving](#) (hierna: Kder). De Model Subsidierегeling is ook apart opgenomen in Kder.

Informatie

Voor vragen over deze ledenbrief kunt u terecht bij het Informatiecentrum van de VNG (telefoon: 070-373 8393 of e-mail: info@vng.nl).

Met vriendelijke groet,
Vereniging van Nederlandse Gemeenten

J. Kriens
Algemeen directeur

Was-wordt-tabel Wijziging Model Algemene Subsidieverordening 2013

Leeswijzer modelbepalingen

[...] of (bijvoorbeeld) [iets] = door gemeente in te vullen.

- [iets] = facultatief.
- [iets EN/OF iets] = door gemeente te kiezen.
- [(iets)] = een voorbeeld ter illustratie of uitleg voor gemeente.
- Combinaties zijn ook mogelijk.

In de 'bestaande tekst' zijn de woorden en leestekens waaraan iets verandert, *cursief* gezet en – als het een facultatieve bepaling betreft – eveneens onderstreept (aangezien dan de hele bepaling cursief is i.v.m. het facultatieve karakter). In de 'nieuwe tekst' zijn de nieuwe woorden en leestekens **vet** gedrukt.

Artikel 1 (artikel I, onderdeel A, van het wijzigingsbesluit) wordt als volgt gewijzigd:

Bestaande tekst	Nieuwe tekst
Artikel 1. Begripsomschrijvingen In deze verordening en de daarop berustende bepalingen wordt verstaan onder: - <i>algemene groepsvrijstellingsverordening: verordening (EU) nr. 651/2014 van de Commissie van 17 juni 2014 waarbij bepaalde categorieën steun op grond van de artikelen 107 en 108 van het Verdrag met de interne markt verenigbaar worden verklaard (PbEU L 127), dan wel later daar voor in de plaats tredende Europese regelgeving;</i>- <i>de-minimisverordening: verordening (EU) nr. 1407/2013 van de Commissie van 18 december 2013 betreffende de toepassing van de artikelen 107 en 108 van het Verdrag op de-minimissteun (PbEU L 352), verordening (EU) nr. 1408/2013 van de Commissie van 18 december 2013 inzake de toepassing van de artikelen 107 en 108 van het Verdrag op de-minimissteun in de landbouwproductiesector (PbEU L 352/9) en verordening (EU) nr. 717/2014 van de Commissie van 27 juni 2014 inzake de toepassing van de artikelen 107 en 108 van het Verdrag op de-minimissteun in de visserij- en aquacultuursector (PbEU L 190/45), dan wel later daarvoor in de plaats tredende Europese regelgeving;</i>	Artikel 1. Definities In deze verordening en de daarop berustende bepalingen wordt verstaan onder: - <i>De-minimissteun: steun die wordt verstrekt op basis van Verordening (EU) nr. 1407/2013 van de Commissie van 18 december 2013 betreffende de toepassing van de artikelen 107 en 108 van het Verdrag op de-minimissteun (PbEU L 352/1); Verordening (EU) nr. 2019/316 van de Commissie tot wijziging van Verordening (EU) nr. 1408/2013 van de Commissie van 18 december 2013 inzake de toepassing van de artikelen 107 en 108 van het Verdrag op de-minimissteun in de landbouwproductiesector (PbEU L 51 I/1); Verordening (EU) nr. 717/2014 van de Commissie van 27 juni 2014 inzake de toepassing van de artikelen 107 en 108 van het Verdrag op de-minimissteun in de visserij- en aquacultuursector (PbEU L 190/45), of Verordening (EU) 2018/1923 van de Commissie van 7 december 2018</i>

- Europees steunkader: een mededeling, richtsnoer, kaderregeling, besluit of vrijstellingsverordening op het gebied van staatssteun die de Europese Commissie of de Raad van de Europese Unie, gelet op de artikelen 106, derde lid, 107, 108 of 109 van het Verdrag heeft vastgesteld; - onderneming: iedere eenheid, ongeacht haar rechtsvorm of wijze van financiering, die een economische activiteit uitoefent; - Verdrag: Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie.	betreffende de toepassing van de artikelen 107 en 108 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie op de minimissteun verleend aan diensten van algemeen economisch belang verrichtende ondernemingen (PbEU L 313/2);] - Europees steunkader: een mededeling, richtsnoer, kaderregeling, besluit of vrijstellingsverordening op het gebied van staatssteun die de Europese Commissie of de Raad van de Europese Unie, gelet op de artikelen 106, derde lid, 107, 108 of 109 van het Verdrag heeft vastgesteld, waaronder de Algemene groepsvrijstellingsverordening: Verordening (EU) nr. 2017/1084 van de Commissie tot wijziging van Verordening (EU) nr. 651/2014 van de Commissie van 17 juni 2014 waarbij bepaalde categorieën steun op grond van de artikelen 107 en 108 van het Verdrag met de interne markt verenigbaar worden verklaard (PbEU L 156/1); de Landbouw vrijstellingsverordening: Verordening (EU) nr. 702/2014 van de Commissie van 25 juni 2014 waarbij bepaalde categorieën steun in de landbouw- en de bosbouwsector en in plattelandsgebieden op grond van de artikelen 107 en 108 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie met de interne markt verenigbaar worden verklaard (PbEU L 193/1); en de Visserij vrijstellingsverordening: Verordening (EU) nr. 1388/2014 van de Commissie van 16 december 2014 waarbij bepaalde categorieën steun voor ondernemingen die actief zijn in de productie, de verwerking en de afzet van visserij- en aquacultuurproducten, op grond van de artikelen 107 en 108 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie met de interne markt verenigbaar worden verklaard (PbEU L 369/37); - onderneming: iedere eenheid, ongeacht haar rechtsvorm of wijze van financiering, die een economische activiteit uitoefent; - Verdrag: Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie (PbEU C 326/47); - wet: Algemene wet bestuursrecht.

Artikel 2 (artikel I, onderdeel B, van het wijzigingsbesluit) wordt als volgt gewijzigd:

Bestaande tekst	Nieuwe tekst
Artikel 2. Reikwijdte <i>Eerste lid, variant A</i> 1. Deze verordening is van toepassing op de verstrekking van subsidies door burgemeester en wethouders op de volgende beleidsterreinen, met uitzondering van subsidies waarvoor bij afzonderlijke verordening een uitputtende regeling is getroffen en subsidies als bedoeld in artikel 4:23, derde lid, van de Algemene wet bestuursrecht (subsidies waarvoor geen wettelijke grondslag nodig is): a. algemeen bestuur; b. openbare orde en veiligheid; c. verkeer, vervoer en waterstaat; d. economische zaken; e. onderwijs; f. cultuur en recreatie; g. sociale voorzieningen en maatschappelijke dienstverlening; h. volksgezondheid; i. milieu; j. ruimtelijke ordening en volkshuisvesting. <i>Eerste lid, variant B</i> 1. Deze verordening is van toepassing op de verstrekking van subsidies door burgemeester en wethouders, met uitzondering van subsidies waarvoor bij afzonderlijke verordening een uitputtende regeling is getroffen en subsidies als bedoeld in artikel 4:23, derde lid, van de Algemene wet bestuursrecht (subsidies waarvoor geen wettelijke grondslag nodig is). <i>Eerste lid, variant C</i> 1. Deze verordening is van toepassing op de verstrekking van subsidies door burgemeester en wethouders, met uitzondering van subsidies waarvoor bij afzonderlijke verordening een uitputtende regeling is getroffen, subsidies als bedoeld in artikel 4:23, derde lid, van de Algemene wet bestuursrecht (subsidies waarvoor geen wettelijke grondslag nodig is) en	Artikel 2. Reikwijdte Variant 1 1. Deze verordening is van toepassing op de verstrekking van subsidies door burgemeester en wethouders op de volgende beleidsterreinen, met uitzondering van subsidies waarvoor bij afzonderlijke verordening een uitputtende regeling is getroffen en subsidies als bedoeld in artikel 4:23, derde lid, van de wet (subsidies waarvoor geen wettelijke grondslag nodig is): a. algemeen bestuur; b. openbare orde en veiligheid; c. verkeer, vervoer en waterstaat; d. economische zaken; e. onderwijs; f. cultuur en recreatie; g. sociale voorzieningen en maatschappelijke dienstverlening; h. volksgezondheid; i. milieu; j. ruimtelijke ordening en volkshuisvesting. Variant 2 1. Deze verordening is van toepassing op de verstrekking van subsidies door burgemeester en wethouders, met uitzondering van subsidies waarvoor bij afzonderlijke verordening een uitputtende regeling is getroffen en subsidies als bedoeld in artikel 4:23, derde lid, van de wet (subsidies waarvoor geen wettelijke grondslag nodig is). Variant 3 1. Deze verordening is van toepassing op de verstrekking van subsidies door burgemeester en wethouders, met uitzondering van subsidies waarvoor bij afzonderlijke verordening een uitputtende regeling is getroffen, subsidies als bedoeld in artikel 4:23, derde lid, van de wet (subsidies waarvoor geen wettelijke grondslag nodig is) en subsidies op de volgende

subsidies op de volgende beleidsterreinen: a. [...]; b. [...]. 2. Ten aanzien van subsidies <i>waarvoor geen wettelijke grondslag nodig is</i> kunnen burgemeester en wethouders bepalen dat deze verordening geheel of gedeeltelijk van toepassing is.	beleidsterreinen: a. [...]; b. [...]. 2. Ten aanzien van subsidies als bedoeld in <u>artikel 4:23, derde lid, van de wet (subsidies waarvoor geen wettelijke grondslag nodig is)</u> kunnen burgemeester en wethouders bepalen dat deze verordening geheel of gedeeltelijk van toepassing is.

Artikel 3 (artikel I, onderdeel C, van het wijzigingsbesluit) wordt als volgt gewijzigd:

Bestaande tekst	Nieuwe tekst
Artikel 3. Subsidieregelingen Burgemeester en wethouders kunnen bij nadere regeling (<i>hierna te noemen: subsidieregeling</i>) vaststellen welke activiteiten in aanmerking kunnen komen voor subsidie. Voor zover van toepassing, wordt hierin tevens bepaald welke doelgroepen voor subsidie in aanmerking komen, hoe de subsidie wordt berekend en hoe de subsidiebedragen worden uitbetaald.	Artikel 3. Subsidieregelingen Burgemeester en wethouders kunnen bij nadere regeling (subsidieregeling) vaststellen welke activiteiten in aanmerking kunnen komen voor subsidie. Voor zover van toepassing, wordt hierin tevens bepaald welke doelgroepen voor subsidie in aanmerking komen, hoe de subsidie wordt berekend en hoe de subsidiebedragen worden uitbetaald.

Artikel 4 (artikel I, onderdeel D, van het wijzigingsbesluit) wordt als volgt gewijzigd:

Bestaande tekst	Nieuwe tekst
Artikel 4. Europees steunkader 1. Voor zover dat ten behoeve van het voldoen aan een Europees steunkader noodzakelijk is, kunnen burgemeester en wethouders bij subsidieregeling afwijken van deze verordening en deze aanvullen. 2. Bij subsidieregelingen waarbij is bepaald dat toepassing kan worden gegeven aan een Europees steunkader, verwijst de subsidieregeling naar het desbetreffende steunkader. 3. Bij subsidies waarop een Europees steunkader van toepassing is, verwijst de verleningsbeschikking naar de toepasselijke bepalingen van het steunkader. 4. Bij subsidies waarop een Europees steunkader van toepassing is, komen alleen de activiteiten, doelstellingen, resultaten en kosten voor vergoeding in aanmerking die voldoen aan de eisen van het desbetreffende steunkader. 5. Bij subsidies waarop een Europees	Artikel 4. Staatssteunregels 1. Voor zover dat ten behoeve van het voldoen aan een Europees steunkader noodzakelijk is, kunnen burgemeester en wethouders bij subsidieregeling afwijken van deze verordening en deze aanvullen. 2. Bij subsidieregelingen waarbij is bepaald dat toepassing kan worden gegeven aan een Europees steunkader, verwijst de subsidieregeling naar het desbetreffende steunkader. 3. Bij subsidies waarop een Europees steunkader van toepassing is, verwijst de verleningsbeschikking naar de toepasselijke bepalingen van het steunkader. 4. Bij subsidies waarop een Europees steunkader van toepassing is, komen alleen de activiteiten, doelstellingen, resultaten en kosten voor vergoeding in aanmerking die voldoen aan de eisen van het desbetreffende steunkader. 5. Bij subsidies waarop een Europees

steunkader van toepassing is, komen ondernemingen alleen in aanmerking voor zover de subsidieverstreking <i>die</i> voldoet aan de voorwaarden van het desbetreffende steunkader.	steunkader van toepassing is, komen ondernemingen alleen in aanmerking voor zover de subsidieverstreking voldoet aan de voorwaarden van het desbetreffende steunkader.

Artikel 5 (artikel I, onderdeel E, van het wijzigingsbesluit) wordt als volgt gewijzigd:

Bestaande tekst	Nieuwe tekst
Artikel 5. Subsidieplafond en begrotingsvoorbehoud <i>Variant 1</i> 1. Burgemeester en wethouders kunnen subsidieplafonds vaststellen. In dat geval bepalen zij bij subsidieregeling de wijze van verdeling van de betrokken subsidie. 2. Burgemeester en wethouders kunnen een subsidieplafond verlagen als: a. het wordt vastgesteld voordat de begroting voor het betrokken jaar is vastgesteld of goedgekeurd; en b. de subsidieaanvragen waarop het subsidieplafond betrekking heeft, moeten worden ingediend voordat de begroting voor het betrokken jaar is vastgesteld of goedgekeurd. 3. Bij de bekendmaking van een subsidieplafond dat kan worden verlaagd overeenkomstig het vorige lid, wordt gewezen op de mogelijkheid van verlaging en de gevolgen daarvan voor reeds ingediende aanvragen. 4. Een subsidie ten laste van een begroting die nog niet is vastgesteld of goedgekeurd, wordt verleend onder de voorwaarde dat voldoende middelen op de begroting beschikbaar zullen worden gesteld. Bij de verleningsbeschikking wordt daarop gewezen. <i>Variant 2</i> 1. De raad kan subsidieplafonds vaststellen. 2. In dat geval bepalen burgemeester en wethouders bij subsidieregeling de wijze van verdeling van de betrokken subsidie. 3. De raad kan een subsidieplafond verlagen als: a. het wordt vastgesteld voordat de begroting voor het betrokken jaar is vastgesteld of goedgekeurd; en b. de subsidieaanvragen waarop het	Artikel 5. Subsidieplafond en begrotingsvoorbehoud <i>Variant 1</i> 1. Burgemeester en wethouders kunnen subsidieplafonds vaststellen. In dat geval bepalen zij bij subsidieregeling de wijze van verdeling van de betrokken subsidie. 2. Burgemeester en wethouders kunnen een subsidieplafond verlagen als: a. het plafond wordt vastgesteld voordat de begroting voor het betrokken jaar is vastgesteld of goedgekeurd; en b. de subsidieaanvragen waarop het subsidieplafond betrekking heeft, moeten worden ingediend voordat de begroting voor het betrokken jaar is vastgesteld of goedgekeurd. 3. Bij de bekendmaking van een subsidieplafond dat kan worden verlaagd overeenkomstig het vorige lid, wordt gewezen op de mogelijkheid van verlaging en de gevolgen daarvan voor reeds ingediende aanvragen. 4. Een subsidie ten laste van een begroting die nog niet is vastgesteld of goedgekeurd, wordt verleend onder de voorwaarde dat voldoende middelen op de begroting beschikbaar zullen worden gesteld. Bij de verleningsbeschikking wordt daarop gewezen. <i>Variant 2</i> 1. De raad kan subsidieplafonds vaststellen. 2. In dat geval bepalen burgemeester en wethouders bij subsidieregeling de wijze van verdeling van de betrokken subsidie. 3. De raad kan een subsidieplafond verlagen als: a. het plafond wordt vastgesteld voordat de begroting voor het betrokken jaar is vastgesteld of goedgekeurd; en b. de subsidieaanvragen waarop het

subsidieplafond betrekking heeft, moeten worden ingediend voordat de begroting voor het betrokken jaar is vastgesteld of goedgekeurd. 4. Bij de bekendmaking van een subsidieplafond dat kan worden verlaagd overeenkomstig het vorige lid, wordt gewezen op de mogelijkheid van verlaging en de gevolgen daarvan voor reeds ingediende aanvragen. 5. Een subsidie ten laste van een begroting die nog niet is vastgesteld of goedgekeurd, wordt verleend onder de voorwaarde dat voldoende middelen op de begroting beschikbaar zullen worden gesteld. Bij de verleningsbeschikking wordt daarop gewezen.	subsidieplafond betrekking heeft, moeten worden ingediend voordat de begroting voor het betrokken jaar is vastgesteld of goedgekeurd. 4. Bij de bekendmaking van een subsidieplafond dat kan worden verlaagd overeenkomstig het vorige lid, wordt gewezen op de mogelijkheid van verlaging en de gevolgen daarvan voor reeds ingediende aanvragen. 5. Een subsidie ten laste van een begroting die nog niet is vastgesteld of goedgekeurd, wordt verleend onder de voorwaarde dat voldoende middelen op de begroting beschikbaar zullen worden gesteld. Bij de verleningsbeschikking wordt daarop gewezen.

Artikel 6 (artikel I, onderdeel F, van het wijzigingsbesluit) wordt als volgt gewijzigd:

Bestaande tekst	Nieuwe tekst
Artikel 6. Aanvraag 1. Een aanvraag om subsidie wordt schriftelijk ingediend bij burgemeester en wethouders. Als hiervoor een aanvraagformulier is vastgesteld geschiedt dit met gebruikmaking daarvan. 2. Bij de aanvraag legt de aanvrager in ieder geval de volgende gegevens over: a. een beschrijving van de activiteiten waarvoor de subsidie wordt aangevraagd; <i>[b. de doelen en resultaten welke met die activiteiten worden nagestreefd, en hoe de activiteiten daaraan bijdragen;</i> c. een begroting van en een dekkingsplan voor de kosten van deze activiteiten. Het dekkingsplan bevat een opgave van bij anderen aangevraagde subsidies of vergoedingen ten behoeve van dezelfde activiteiten, onder vermelding van de stand van zaken daarvan; d. als de aanvrager een onderneming is: 1° een opgave van subsidies, vergoedingen of tegemoetkomingen in welke vorm ook met staatsmiddelen bekostigd, die al zijn of zullen worden ontvangen voor de	Artikel 6. Aanvraag 1. Een aanvraag om subsidie wordt schriftelijk ingediend bij burgemeester en wethouders. Als hiervoor een aanvraagformulier is vastgesteld geschiedt dit met gebruikmaking daarvan. 2. Bij de aanvraag legt de aanvrager in ieder geval de volgende gegevens over: a. een beschrijving van de activiteiten waarvoor de subsidie wordt aangevraagd; <i>[b. de doelen en resultaten welke met die activiteiten worden nagestreefd, en hoe de activiteiten daaraan bijdragen;</i> c. een begroting van en een dekkingsplan voor de kosten van deze activiteiten. Het dekkingsplan bevat een opgave van bij anderen aangevraagde subsidies of vergoedingen ten behoeve van dezelfde activiteiten, onder vermelding van de stand van zaken daarvan; d. als de aanvrager een onderneming is: 1°. een opgave van subsidies, vergoedingen of tegemoetkomingen in welke vorm ook met staatsmiddelen bekostigd, die al zijn of zullen worden ontvangen voor de

activiteiten waarvoor de subsidie wordt aangevraagd; 2° een verklaring als bedoeld in de <u>de-minimis</u>verordening (de-minimisverklaring); e. als het een subsidie betreft die per boekjaar aan een rechtspersoon wordt verstrekt, de stand van de egalisatiereserve op het moment van de aanvraag.] 3. Een rechtspersoon die voor de eerste <u>maal</u> subsidie aanvraagt, <u>voegt</u> een exemplaar van de oprichtingsakte-, of de statuten, alsmede van het jaarverslag, de jaarrekening of de balans van het voorgaande jaar <u>toe aan de aanvraag</u>. 4. Bij subsidieregeling kan van de voorgaande leden worden afgeweken.	activiteiten waarvoor de subsidie wordt aangevraagd; 2°. een verklaring als bedoeld in de verordening met betrekking tot de-minimissteun (de-minimisverklaring); e. als het een subsidie betreft die per boekjaar aan een rechtspersoon wordt verstrekt, de stand van de egalisatiereserve op het moment van de aanvraag. 3. Een rechtspersoon die voor de eerste keer subsidie aanvraagt, legt tevens over: een exemplaar van de oprichtingsakte of de statuten, alsmede van het jaarverslag, de jaarrekening of de balans van het voorgaande jaar.] 4. Bij subsidieregeling kan van de voorgaande leden worden afgeweken.

Artikel 7 (artikel I, onderdeel G, van het wijzigingsbesluit) wordt als volgt gewijzigd:

Bestaande tekst	Nieuwe tekst
Artikel 7. Aanvraagtermijn 1. Een aanvraag om een subsidie die per kalenderjaar wordt verstrekt, wordt ingediend uiterlijk [datum (bijvoorbeeld 1 juni)] voorafgaand aan het jaar of de jaren waarop de aanvraag betrekking heeft. 2. Een aanvraag om een subsidie die per boekjaar wordt verstrekt wordt uiterlijk [aantal] weken voorafgaand aan dat boekjaar ingediend. 3. Andere aanvragen om subsidie worden ingediend tussen [aantal] en [aantal] weken voordat de aanvrager voornemens is te beginnen met de activiteiten waarvoor de subsidie wordt aangevraagd. 4. Bij subsidieregeling kunnen andere termijnen worden gesteld.	Artikel 7. Aanvraagtermijn 1. Een aanvraag om een subsidie die per kalenderjaar wordt verstrekt, wordt ingediend uiterlijk [datum (bijvoorbeeld 1 juni)] voorafgaand aan het jaar of de jaren waarop de aanvraag betrekking heeft. 2. Een aanvraag om een subsidie die per boekjaar wordt verstrekt, wordt uiterlijk [aantal] weken voorafgaand aan dat boekjaar ingediend. 3. Andere aanvragen om subsidie worden ingediend tussen [aantal] en [aantal] weken voordat de aanvrager voornemens is te beginnen met de activiteiten waarvoor de subsidie wordt aangevraagd. 4. Bij subsidieregeling kunnen andere termijnen worden gesteld.

Artikel 9 (artikel I, onderdeel H, van het wijzigingsbesluit) wordt als volgt gewijzigd:

Bestaande tekst	Nieuwe tekst
Artikel 9. Weigerings-, intrekings- en terugvorderingsgronden 1. Onverminderd de <u>artikelen 4:25, tweede lid,</u>	Artikel 9. Weigerings-, intrekings- en terugvorderingsgronden 1. Onverminderd de <u>artikelen 4:25, tweede lid,</u> en <u>4:35 van de wet</u> weigeren burgemeester en

en [4:35 van de Algemene wet bestuursrecht](#) weigeren burgemeester en wethouders de subsidie in ieder geval:

- a. als de Europese Commissie overeenkomstig artikel 108, derde lid, van het Verdrag heeft vastgesteld dat de subsidie onverenigbaar is met de interne markt.
- b. als het betreft een aanvrager tegen wie een bevel tot terugvordering uitstaat ingevolge een eerdere beschikking van de Europese Commissie waarin de steun onrechtmatig en onverenigbaar met de interne markt is verklaard.

2. Onverminderd het vorige lid weigeren burgemeester en wethouders de subsidie in ieder geval als de subsidieverstrekking in strijd zou zijn met een Europees steunkader omdat:

- a. subsidie verstrekt zou worden aan een aanvrager die een onderneming drijft die in moeilijkheden verkeert als bedoeld in het desbetreffende steunkader, of
- b. de subsidie geen stimulerend effect heeft als bedoeld in het desbetreffende steunkader.

3. Onverminderd de vorige leden kunnen burgemeester en wethouders de subsidie verder in ieder geval weigeren:

- a. als de te subsidiëren activiteiten niet of niet in overwegende mate gericht zijn op de gemeente of haar ingezetenen of als ze onvoldoende ten goede komen aan de gemeente of haar ingezetenen;
- b. als niet is aangetoond dat de subsidie noodzakelijk is voor het verrichten van de activiteiten waarvoor deze wordt gevraagd;
- c. als de aanvraag niet voldoet aan regels die zijn gesteld om voor subsidie in aanmerking te komen;
- d. als de subsidieverstrekking in strijd zou zijn met een wettelijk voorschrift;
- e. als de subsidieverstrekking niet is toegestaan totdat de Europese Commissie met toepassing van artikel 108, derde lid, van het Verdrag heeft

wethouders de subsidie in ieder geval:

- a. als de Europese Commissie overeenkomstig artikel 108, derde lid, van het Verdrag heeft vastgesteld dat de subsidie onverenigbaar is met de interne markt, **of**
- b. als het betreft een aanvrager tegen wie een bevel tot terugvordering uitstaat ingevolge een eerdere beschikking van de Europese Commissie waarin de steun **van Nederland** onrechtmatig en onverenigbaar met de interne markt is verklaard.

2. Onverminderd het vorige lid weigeren burgemeester en wethouders de subsidie in ieder geval als de subsidieverstrekking in strijd zou zijn met een Europees steunkader omdat:

- a. subsidie verstrekt zou worden aan een aanvrager die een onderneming drijft die in moeilijkheden verkeert als bedoeld in het desbetreffende steunkader, of
- b. de subsidie geen stimulerend effect heeft als bedoeld in het desbetreffende steunkader.

3. Onverminderd de vorige leden kunnen burgemeester en wethouders de subsidie verder in ieder geval weigeren:

- a. als de te subsidiëren activiteiten niet of niet in overwegende mate gericht zijn op de gemeente of haar ingezetenen of als ze onvoldoende ten goede komen aan de gemeente of haar ingezetenen;
- b. als niet is aangetoond dat de subsidie noodzakelijk is voor het verrichten van de activiteiten waarvoor deze wordt gevraagd;
- c. als de aanvraag niet voldoet aan regels die zijn gesteld om voor subsidie in aanmerking te komen;
- d. als de subsidieverstrekking in strijd zou zijn met een wettelijk voorschrift;
- e. als de subsidieverstrekking niet is toegestaan totdat de Europese Commissie met toepassing van artikel 108, derde lid, van het Verdrag heeft vastgesteld dat de subsidie verenigbaar

vastgesteld dat de subsidie verenigbaar is met de interne markt; <u>f. als de aanvrager voor het jaar of de jaren waarop de aanvraag betrekking heeft met een functionaris een bezoldiging als bedoeld in artikel 1.1, onder e, van de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector overeenkomt of is overeengekomen die hoger is dan het bedrag, bedoeld in artikel 2.3, eerste lid, van die wet;]</u> g. in de bij de betrokken subsidieregeling bepaalde gevallen. 4. Burgemeester en wethouders vorderen een subsidie met rente terug als dit nodig is ter uitvoering van een terugvorderingsbesluit van de Europese Commissie of een onherroepelijke rechterlijke uitspraak.	is met de interne markt; f. in de bij de betrokken subsidieregeling bepaalde gevallen.

Artikel 10 (artikel I, onderdeel I, van het wijzigingsbesluit) wordt als volgt gewijzigd:

Bestaande tekst	Nieuwe tekst
Artikel 10. Verantwoording Voor zover dit niet is bepaald bij subsidieregeling, wordt bij de verleningsbeschikking vermeld op welke wijze de <i>subsidie-ontvanger</i> de besteding van de subsidie dient te verantwoorden.	Artikel 10. Verantwoording Voor zover dit niet is bepaald bij subsidieregeling, wordt bij de verleningsbeschikking vermeld op welke wijze de subsidieontvanger de besteding van de subsidie dient te verantwoorden.

Artikel 11 (artikel I, onderdeel J, van het wijzigingsbesluit) wordt als volgt gewijzigd:

Bestaande tekst	Nieuwe tekst
Artikel 11. Algemene verplichtingen van <i>subsidie-ontvanger</i> 1. Als aannemelijk is dat een of meer van de activiteiten waarvoor de subsidie is verleend niet, niet tijdig of niet geheel zullen worden verricht of dat niet, niet tijdig of niet geheel aan de aan de subsidie verbonden verplichtingen zal worden voldaan, meldt de <i>subsidie-ontvanger</i> dat onverwijld schriftelijk aan burgemeester en wethouders. 2. Een <i>subsidie-ontvanger</i> informeert burgemeester en wethouders onverwijld schriftelijk over: a. beslissingen of procedures die zijn	Artikel 11. Algemene verplichtingen van subsidieontvanger 1. Als aannemelijk is dat een of meer van de activiteiten waarvoor de subsidie is verleend niet, niet tijdig of niet geheel zullen worden verricht of dat niet, niet tijdig of niet geheel aan de aan de subsidie verbonden verplichtingen zal worden voldaan, meldt de subsidieontvanger dat onverwijld schriftelijk aan burgemeester en wethouders. 2. Een subsidieontvanger informeert burgemeester en wethouders onverwijld schriftelijk over: a. beslissingen of procedures die zijn

gericht op de beëindiging van de activiteiten waarvoor subsidie is verleend, of tot ontbinding van de gesubsidieerde rechtspersoon; b. relevante wijzigingen in de financiële en organisatorische verhouding met derden; c. ontwikkelingen die ertoe kunnen leiden dat <i>aan</i> de aan de subsidie verbonden verplichtingen niet, niet tijdig of niet geheel <i>zullen kunnen worden nagekomen</i>; d. wijziging van de statuten voor zover het betreft de vorm van de gesubsidieerde rechtspersoon, de persoon van de bestuurder of bestuurders en het doel van de rechtspersoon.	gericht op de beëindiging van de activiteiten waarvoor subsidie is verleend, of tot ontbinding van de gesubsidieerde rechtspersoon; b. relevante wijzigingen in de financiële en organisatorische verhouding met derden; c. ontwikkelingen die ertoe kunnen leiden dat de subsidieontvanger de aan de subsidie verbonden verplichtingen niet, niet tijdig of niet geheel zal kunnen nakomen; d. wijziging van de statuten voor zover het betreft de vorm van de gesubsidieerde rechtspersoon, de persoon van de bestuurder of bestuurders, en het doel van de rechtspersoon.

Artikel 12 (artikel I, onderdeel K, van het wijzigingsbesluit) wordt als volgt gewijzigd:

Bestaande tekst	Nieuwe tekst
Artikel 12. Aan een subsidie te verbinden bijzondere verplichtingen 1. Bij subsidies hoger dan € 50.000, verleend voor activiteiten die meer dan een jaar in beslag nemen, kan de verplichting worden opgelegd tot het tussentijds afleggen van rekening en verantwoording over de tot dan verrichte activiteiten en de daaraan verbonden uitgaven en inkomsten. De verantwoording wordt niet vaker dan één keer per jaar verlangd. 2. Bij subsidieregeling of verleningsbeschikking kunnen aan de <i>subsidie-ontvanger</i> ook andere verplichtingen dan genoemd in artikel 4:37, eerste lid, van de <i>Algemene wet bestuursrecht</i> worden opgelegd, voor zover deze strekken tot verwezenlijking van het doel van de subsidie. In de toelichting wordt uiteengezet waarom daartoe wordt overgegaan. 3. Bij subsidieregeling kunnen verplichtingen die niet strekken tot verwezenlijking van het doel van de subsidie aan de subsidie worden verbonden, voor zover deze verplichtingenbetrekking hebben op de wijze waarop of de middelen waarmee de gesubsidieerde activiteit wordt verricht.	Artikel 12. Aan een subsidie te verbinden bijzondere verplichtingen 1. Bij subsidies hoger dan € 50.000, verleend voor activiteiten die meer dan een jaar in beslag nemen, kan de verplichting worden opgelegd tot het tussentijds afleggen van rekening en verantwoording over de tot dan verrichte activiteiten en de daaraan verbonden uitgaven en inkomsten. De verantwoording wordt niet vaker dan één keer per jaar verlangd. 2. Bij subsidieregeling of verleningsbeschikking kunnen aan de subsidieontvanger ook andere verplichtingen dan genoemd in artikel 4:37, eerste lid, van de wet worden opgelegd, voor zover deze strekken tot verwezenlijking van het doel van de subsidie. In de toelichting bij de subsidieregeling wordt uiteengezet waarom daartoe wordt overgegaan. 3. Bij subsidieregeling kunnen verplichtingen die niet strekken tot verwezenlijking van het doel van de subsidie aan de subsidie worden verbonden, voor zover deze verplichtingen betrekking hebben op de wijze waarop of de middelen waarmee de gesubsidieerde activiteit wordt verricht. In de toelichting bij de

4. Bij subsidieregeling of verleningsbeschikking kan worden bepaald dat de subsidie-ontvanger, voor zover het verstrekken van de subsidie heeft geleid tot vermogensvorming, daarvoor aan burgemeester en wethouders een vergoeding verschuldigd is als zich een gebeurtenis als bedoeld in artikel 4:41, tweede lid, van de <i>Algemene wet bestuursrecht</i> voordoet. Daarbij wordt tevens aangegeven hoe de hoogte van de vergoeding wordt bepaald.	subsidieregeling wordt uiteengezet waarom daartoe wordt overgegaan. 4. Bij subsidieregeling of verleningsbeschikking kan worden bepaald dat de subsidieontvanger, voor zover het verstrekken van de subsidie heeft geleid tot vermogensvorming, daarvoor aan burgemeester en wethouders een vergoeding verschuldigd is als zich een gebeurtenis voordoet als bedoeld in artikel 4:41, tweede lid, van de wet. Daarbij wordt tevens aangegeven hoe de hoogte van de vergoeding wordt bepaald.

Artikel 12a (artikel I, onderdeel L, van het wijzigingsbesluit) wordt als volgt gewijzigd:

Bestaande tekst	Nieuwe tekst
Artikel 12a. Egalisatiereserve 1. Bij verleningsbeschikking kan worden bepaald dat de <i>subsidie-ontvanger</i> van een per kalender- of boekjaar verstrekte subsidie die meer dan [bedrag (bijvoorbeeld € 50.000)] bedraagt een egalisatiereserve als bedoeld in artikel 4:72, eerste lid, van de <i>Algemene wet bestuursrecht</i> vormt. 2. De ontvanger van een andere subsidie dan bedoeld in het eerste lid kan burgemeester en wethouders verzoeken een egalisatiereserve te mogen vormen. In dat geval is artikel 4:72 van de <i>Algemene wet bestuursrecht</i> van overeenkomstige toepassing.	Artikel 12a. Egalisatiereserve 1. Bij verleningsbeschikking kan worden bepaald dat de subsidieontvanger van een per kalender- of boekjaar verstrekte subsidie die meer dan [bedrag (bijvoorbeeld € 50.000)] bedraagt een egalisatiereserve als bedoeld in artikel 4:72, eerste lid, van de wet vormt. 2. De ontvanger van een andere subsidie dan bedoeld in het eerste lid kan burgemeester en wethouders verzoeken een egalisatiereserve te mogen vormen. In dat geval is artikel 4:72 van de wet van overeenkomstige toepassing.

Artikel 13 (artikel I, onderdeel M, van het wijzigingsbesluit) wordt als volgt gewijzigd:

Bestaande tekst	Nieuwe tekst
Artikel 13. Wijze van verstrekking en eindverantwoording subsidies tot en met € 5.000 1. Subsidies tot en met € 5.000 worden door burgemeester en wethouders direct vastgesteld of verleend en – tenzij toepassing wordt gegeven aan het volgende lid – binnen [aantal] weken nadat de activiteiten uiterlijk moeten zijn verricht, ambtshalve vastgesteld. 2. Als bij verlengingsbeschikking de <i>subsidie-aanvrager</i> wordt verplicht om op de daarbij aangegeven wijze aan te tonen dat de activiteiten waarvoor de subsidie wordt verstrekt	Artikel 13. Wijze van verstrekking en eindverantwoording subsidies tot en met € 5.000 1. Subsidies tot en met € 5.000 worden door burgemeester en wethouders direct vastgesteld of verleend en – tenzij toepassing wordt gegeven aan het volgende lid – binnen [aantal] weken nadat de activiteiten uiterlijk moeten zijn verricht, ambtshalve vastgesteld. 2. Als bij verlengingsbeschikking de subsidieaanvrager wordt verplicht om op de daarbij aangegeven wijze aan te tonen dat de activiteiten waarvoor de subsidie wordt verstrekt

zijn verricht en dat is voldaan aan de aan de subsidie verbonden verplichtingen. <i>Vindt</i> de vaststelling plaats binnen [aantal] weken nadat de gevraagde inlichtingen zijn verstrekt. 3. In geval van verlening van een subsidie van ten hoogste € 5.000 wordt een voorschot verstrekt ter hoogte van de verleende subsidie.	zijn verricht en dat is voldaan aan de aan de subsidie verbonden verplichtingen, vindt de vaststelling plaats binnen [aantal] weken nadat de gevraagde inlichtingen zijn verstrekt. 3. In geval van verlening van een subsidie van ten hoogste € 5.000 wordt een voorschot verstrekt ter hoogte van de verleende subsidie.

Artikel 14 (artikel I, onderdeel N, van het wijzigingsbesluit) wordt als volgt gewijzigd:

Bestaande tekst	Nieuwe tekst
Artikel 14. Eindverantwoording subsidies tussen € 5.000 en € 50.000 1. Bij subsidies van meer dan € 5.000 <i>doch</i> ten hoogste € 50.000 dient de <i>subsidie-ontvanger</i> uiterlijk [aantal] weken nadat de gesubsidieerde activiteiten zijn verricht, een aanvraag tot vaststelling in. 2. De aanvraag bevat een inhoudelijk verslag waaruit blijkt in hoeverre de gesubsidieerde activiteiten zijn verricht en aan de verplichtingen is voldaan. 3. Bij subsidieregeling kan worden bepaald dat op een andere manier wordt aangetoond in hoeverre de activiteiten zijn verricht en aan de verplichtingen is voldaan.	Artikel 14. Eindverantwoording subsidies tussen € 5.000 en € 50.000 1. Bij subsidies van meer dan € 5.000 en ten hoogste € 50.000 dient de subsidieontvanger uiterlijk [aantal] weken nadat de gesubsidieerde activiteiten zijn verricht, een aanvraag tot vaststelling in. 2. De aanvraag bevat een inhoudelijk verslag waaruit blijkt in hoeverre de gesubsidieerde activiteiten zijn verricht en aan de verplichtingen is voldaan. 3. Bij subsidieregeling kan worden bepaald dat op een andere manier wordt aangetoond in hoeverre de activiteiten zijn verricht en aan de verplichtingen is voldaan.

Artikel 15 (artikel I, onderdeel O, van het wijzigingsbesluit) wordt als volgt gewijzigd:

Bestaande tekst	Nieuwe tekst
Artikel 15. Eindverantwoording subsidies van meer dan € 50.000 1. Bij subsidies van meer dan € 50.000 dient de <i>subsidie-ontvanger</i> een aanvraag tot vaststelling in: a. in geval van een subsidie die per kalenderjaar wordt verstrekt, uiterlijk op [datum (bijvoorbeeld 30 april)] van het jaar dat volgt op het betrokken kalenderjaar; b. in geval van een subsidie die per boekjaar wordt verstrekt, uiterlijk [aantal] weken na afloop van het betrokken boekjaar; c. in andere gevallen uiterlijk [aantal] weken nadat de gesubsidieerde activiteiten zijn verricht.	Artikel 15. Eindverantwoording subsidies van meer dan € 50.000 1. Bij subsidies van meer dan € 50.000 dient de subsidieontvanger een aanvraag tot vaststelling in: a. in geval van een subsidie die per kalenderjaar wordt verstrekt, uiterlijk op [datum (bijvoorbeeld 30 april)] van het jaar dat volgt op het betrokken kalenderjaar; b. in geval van een subsidie die per boekjaar wordt verstrekt, uiterlijk [aantal] weken na afloop van het betrokken boekjaar; c. in andere gevallen uiterlijk [aantal] weken nadat de gesubsidieerde activiteiten zijn verricht.

2. De aanvraag bevat: a. een inhoudelijk verslag waaruit blijkt in hoeverre de gesubsidieerde activiteiten zijn verricht en aan de verplichtingen is voldaan; b. een overzicht van de gesubsidieerde activiteiten en de hieraan verbonden uitgaven en inkomsten (financieel verslag of jaarrekening); c. een balans van het afgelopen subsidietijdvak met een toelichting daarop; en d. een controleverklaring, opgesteld door een onafhankelijk accountant. 3. Bij subsidieregeling kunnen andere termijnen worden vastgesteld of andere gegevens worden verlangd.	2. De aanvraag bevat: a. een inhoudelijk verslag waaruit blijkt in hoeverre de gesubsidieerde activiteiten zijn verricht en aan de verplichtingen is voldaan; b. een overzicht van de gesubsidieerde activiteiten en de hieraan verbonden uitgaven en inkomsten (financieel verslag of jaarrekening); c. een balans van het afgelopen subsidietijdvak met een toelichting daarop; en d. een controleverklaring, opgesteld door een onafhankelijk accountant. 3. Bij subsidieregeling kunnen andere termijnen worden vastgesteld of andere gegevens worden verlangd.

Artikel 16 (artikel I, onderdeel P, van het wijzigingsbesluit) wordt als volgt gewijzigd:

Bestaande tekst	Nieuwe tekst
Artikel 16 Subsidievaststelling subsidies van meer dan € 5.000 1. Burgemeester en wethouders stellen een subsidie van meer dan € 5.000 vast binnen [aantal] weken na de ontvangst van een aanvraag tot subsidievaststelling, tenzij bij subsidieregeling anders is bepaald. 2. Deze termijn kan eenmaal voor ten hoogste [aantal] weken worden verdaagd. 3. Bij subsidieregeling kunnen categorieën <i>subsidie-ontvangers</i> worden aangewezen waarvoor de subsidie direct wordt vastgesteld zonder dat een aanvraag tot subsidievaststelling hoeft te worden ingediend. 4. Als een aanvraag tot subsidievaststelling niet voor het tijdstip, bedoeld in de artikelen 14, eerste lid en 15, eerste lid, aanhef en onder a, b of c, is ingediend, kunnen burgemeester en wethouders de <i>subsidie-ontvanger</i> schriftelijk een nieuwe termijn stellen. <i>Wordt</i> de aanvraag niet binnen deze termijn ingediend <i>dan</i> kunnen zij overgaan tot ambtshalve vaststelling.	Artikel 16. Subsidievaststelling subsidies van meer dan € 5.000 1. Burgemeester en wethouders stellen een subsidie van meer dan € 5.000 vast binnen [aantal] weken na de ontvangst van een aanvraag tot subsidievaststelling, tenzij bij subsidieregeling anders is bepaald. 2. Deze termijn kan eenmaal voor ten hoogste [aantal] weken worden verdaagd. 3. Bij subsidieregeling kunnen categorieën subsidieontvangers worden aangewezen waarvoor de subsidie direct wordt vastgesteld zonder dat een aanvraag tot subsidievaststelling hoeft te worden ingediend. 4. Als een aanvraag tot subsidievaststelling niet voor het tijdstip, bedoeld in de artikelen 14, eerste lid en 15, eerste lid, aanhef en onder a tot en met c, is ingediend, kunnen burgemeester en wethouders de subsidieontvanger schriftelijk een nieuwe termijn stellen. Als de aanvraag niet binnen deze termijn wordt ingediend, kunnen zij overgaan tot ambtshalve vaststelling.

Toelichting

Artikel I, onderdeel A, van het wijzigingsbesluit

In dit onderdeel vervallen in artikel 1 enkele begrippen, omdat deze in verband met enkele andere aanpassingen niet meer terugkomen in de verordening. Daarnaast is aan de omschrijving van de begrippen 'Europees steunkader' en 'Verdrag' een zinsnede toegevoegd, om beter aan te geven waar het om kan gaan. Tevens is het begrip 'wet' toegevoegd, daarmee verwijzend naar de Algemene wet bestuursrecht.

Artikel I, onderdelen B t/m D en G t/m P, van het wijzigingsbesluit

In deze onderdelen worden geen inhoudelijke, maar tekstuele en technische aanpassingen voorgesteld die bovendien grotendeels voor zich spreken.

Zo is bijvoorbeeld 'de Algemene wet bestuursrecht' telkens vervangen door 'de wet' (zie bijvoorbeeld de onderdelen B en L) en 'subsidie-ontvanger' telkens vervangen door 'subsidieontvanger' (zie bijvoorbeeld onderdelen J en N).

Artikel I, onderdeel D, van het wijzigingsbesluit

Met dit onderdeel is het opschrift van artikel 4 gewijzigd.

Artikel I, onderdeel E, van het wijzigingsbesluit

In dit onderdeel is een tekstuele verbetering doorgevoerd. In varianten 1 (tweede lid, onder a) en 2 (derde lid, onder a) van artikel 5 is 'plafond' toegevoegd.

Artikel I, onderdeel F, van het wijzigingsbesluit

In dit onderdeel wordt in de tekst van artikel 6 een aantal redactionele aanpassingen gedaan.

Artikel I, onderdeel H, van het wijzigingsbesluit

In dit onderdeel wordt in de tekst van artikel 9 een aantal redactionele aanpassingen gedaan. [Volgens ABRvS 05-07-2017, ECLI:NL:RVS:2017:1774 is het niet toelaatbaar het betalen van salarissen die de norm van de Wet normering topinkomens te boven gaan als weigeringsgrond te hanteren. In de model-ASV 2013 was een dergelijke weigeringsgrond facultatief opgenomen. De in artikel 9, derde lid, onder f, opgenomen facultatieve weigeringsgrond vervalt.] Verder is op 1 juli 2018 de Wet terugvordering staatssteun in werking getreden, waardoor artikel 9, vierde lid, vervalt.

Artikel I, onderdeel K, van het wijzigingsbesluit

In dit onderdeel wordt in de tekst van artikel 12 een aantal redactionele aanpassingen gedaan. Ter verduidelijking wordt in het tweede lid ingevoegd 'bij de subsidieregeling' en in het derde lid ingevoegd 'In de toelichting bij de subsidieregeling wordt uiteengezet waarom daartoe wordt overgegaan'.

Model Raadsbesluit wijziging model Algemene subsidieverordening 2013

Besluit van de raad van de gemeente [naam gemeente] tot wijziging van de Algemene subsidieverordening [naam gemeente en eventueel jaartal]

De raad van de gemeente [naam gemeente];
gelezen het voorstel van college van burgemeester en wethouders van [datum en nummer];
gelet op artikel [...] van [...];
gezien het advies van de [naam commissie];
besluit :

Artikel I

De [citeertitel Algemene subsidieverordening] wordt als volgt gewijzigd:

A

Artikel 1 komt te luiden:

Artikel 1. Definities

In deze verordening en de daarop berustende bepalingen wordt verstaan onder:

[- De - *minimis*steun : steun die wordt verstrekt op basis van Verordening (EU) nr. 1407/2013 van de Commissie van 18 december 2013 betreffende de toepassing van de artikelen 107 en 108 van het Verdrag op de-minimissteun (PbEU L 352/1); Verordening (EU) nr. 2019/316 van de Commissie tot wijziging van Verordening (EU) nr. 1408/2013 van de Commissie van 18 december 2013 inzake de toepassing van de artikelen 107 en 108 van het Verdrag op de-minimissteun in de landbouwproductiesector (PbEU L 51 I/1); Verordening (EU) nr. 717/2014 van de Commissie van 27 juni 2014 inzake de toepassing van de artikelen 107 en 108 van het Verdrag op de-minimissteun in de visserij- en aquacultuursector (PbEU L 190/45), of Verordening (EU) 2018/1923 van de Commissie van 7 december 2018 betreffende de toepassing van de artikelen 107 en 108 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie op de-minimissteun verleend aan diensten van algemeen economisch belang verrichtende ondernemingen (PbEU L 313/2);]

- Europees steunkader: een mededeling, richtsnoer, kaderregeling, besluit of vrijstellingsverordening op het gebied van staatssteun die de Europese Commissie of de Raad van de Europese Unie, gelet op de artikelen 106, derde lid, 107, 108 of 109 van het Verdrag heeft vastgesteld, waaronder de Algemene groepsvrijstellingsverordening: Verordening (EU) nr. 2017/1084 van de Commissie tot wijziging van Verordening (EU) nr. 651/2014 van de Commissie van 17 juni 2014 waarbij bepaalde categorieën steun op grond van de artikelen 107 en 108 van het Verdrag met de interne markt verenigbaar worden verklaard (PbEU L 156/1); de Landbouw vrijstellingsverordening: Verordening (EU) nr. 702/2014 van de Commissie van 25 juni 2014 waarbij bepaalde categorieën steun in de landbouw- en de bosbouwsector en in plattelandgebieden op grond van de artikelen 107 en 108 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie met de interne markt verenigbaar worden verklaard (PbEU L 193/1); en de Visserij vrijstellingsverordening: Verordening (EU) nr. 1388/2014 van de Commissie van 16 december 2014 waarbij bepaalde categorieën steun voor ondernemingen die actief zijn in de productie, de verwerking en de afzet van visserij- en aquacultuurproducten, op grond van de artikelen 107 en 108 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie met de interne markt verenigbaar worden verklaard (PbEU L 369/37);

- onderneming : iedere eenheid, ongeacht haar rechtsvorm of wijze van financiering, die een economische activiteit uitoefent;

- Verdrag : Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie (PbEU C 326/47);
- wet : Algemene wet bestuursrecht.

B

Artikel 2 wordt als volgt gewijzigd:

- 1 . In het eerste lid wordt 'de Algemene wet bestuursrecht' vervangen door 'de wet'.
- 2 . In het tweede lid wordt 'waarvoor geen wettelijke grondslag nodig is' vervangen door 'als bedoeld in artikel 4:23, derde lid, van de wet (subsidies waarvoor geen wettelijke grondslag nodig is)'.

C

In artikel 3 vervalt 'hierna te noemen:'.

D

Artikel 4 wordt als volgt gewijzigd:

- 1 . Het opschrift komt te luiden:

Artikel 4. Staatssteunregels

- 2 . In het vijfde lid vervalt 'die'.

E

[In artikel 5, tweede lid, onder a, wordt 'het wordt vastgesteld' vervangen door 'het plafond wordt vastgesteld'.

OF

In artikel 5, derde lid, onder a, wordt 'het wordt vastgesteld' vervangen door 'het plafond wordt vastgesteld'.]

[F

Artikel 6 wordt als volgt gewijzigd:

1. In het tweede lid, onder d, wordt na de aanduidingen '1°' en '2°' een punt ingevoegd en wordt in sub 2° 'de de-minimisverordening' vervangen door 'de verordening met betrekking tot de-minimissteun'.

2. Het derde lid komt te luiden:

3. Een rechtspersoon die voor de eerste keer subsidie aanvraagt, legt tevens over: een exemplaar van de oprichtingsakte of de statuten, alsmede van het jaarverslag, de jaarrekening of de balans van het voorgaande jaar.]

G

In artikel 7, tweede lid, wordt na 'verstrekt' een komma ingevoegd.

H

Artikel 9 wordt als volgt gewijzigd:

1 . In het eerste lid, aanhef, wordt 'de Algemene wet bestuursrecht' vervangen door 'de wet', onder a, wordt de punt vervangen door ',of' en onder b, wordt na 'de steun' ingevoegd 'van Nederland'.

[2 . In het derde lid vervalt onderdeel f onder vernummering van onderdeel g tot onderdeel f.]

3 . Het vierde lid vervalt.

I

In artikel 10 wordt 'subsidie-ontvanger' vervangen door 'subsidieontvanger'.

J

Artikel 11 wordt als volgt gewijzigd:

1 . Het opschrift komt te luiden:

Artikel 11. Algemene verplichtingen van subsidieontvanger

2 . In het eerste lid wordt 'subsidie-ontvanger' vervangen door 'subsidieontvanger'.

3 . In het tweede lid, aanhef, wordt 'subsidie-ontvanger' vervangen door 'subsidieontvanger', onder c, wordt 'dat aan' vervangen door 'dat de subsidieontvanger' en wordt 'zullen kunnen worden nagekomen' vervangen door 'zal kunnen nakomen' en onder d, wordt na 'bestuurder' een komma ingevoegd.

K

Artikel 12 wordt als volgt gewijzigd:

1 . In het tweede lid wordt 'subsidie-ontvanger' vervangen door 'subsidieontvanger', wordt 'de Algemene wet bestuursrecht' vervangen door 'de wet' en wordt na 'de toelichting' ingevoegd 'bij de subsidieregeling'.

2 . In het derde lid wordt na de punt ingevoegd 'In de toelichting bij de subsidieregeling wordt uiteengezet waarom daartoe wordt overgegaan'.

3 . In het vierde lid wordt 'subsidie-ontvanger' vervangen door 'subsidieontvanger' en wordt 'een gebeurtenis als bedoeld in artikel 4:41, tweede lid, van de Algemene wet bestuursrecht voordoet' vervangen door 'een gebeurtenis voordoet als bedoeld in artikel 4:41, tweede lid, van de wet'.

L

Artikel 12a wordt als volgt gewijzigd:

1 . In het eerste lid wordt 'subsidie-ontvanger' vervangen door 'subsidieontvanger' en wordt 'de Algemene wet bestuursrecht' vervangen door 'de wet'.

2 . In het tweede lid wordt 'de Algemene wet bestuursrecht' vervangen door 'de wet'.

M

In artikel 13, tweede lid, wordt 'subsidie-aanvrager' vervangen door 'subsidieaanvrager' en wordt 'verplichtingen. Vindt' vervangen door 'verplichtingen, vindt'.

N

In artikel 14, eerste lid, wordt 'doch' vervangen door 'en' en wordt 'subsidie-ontvanger' vervangen door 'subsidieontvanger'.

O

In artikel 15, eerste lid, wordt 'subsidie-ontvanger' vervangen door 'subsidieontvanger'.

P

Artikel 16 wordt als volgt gewijzigd:

1 . Het opschrift komt te luiden:

Artikel 16. Subsidievaststelling subsidies van meer dan € 5.000

2 . In het derde lid wordt 'subsidie-ontvangers' vervangen door 'subsidieontvangers'.

3 . Het vierde lid komt te luiden:

4 . Als een aanvraag tot subsidievaststelling niet voor het tijdstip, bedoeld in de artikelen 14, eerste lid en 15, eerste lid, aanhef en onder a tot en met c, is ingediend, kunnen burgemeester en wethouders de subsidieontvanger schriftelijk een nieuwe termijn stellen. Als de aanvraag niet binnen deze termijn wordt ingediend, kunnen zij overgaan tot ambtshalve vaststelling.

Artikel II

Dit besluit treedt in werking op [datum].

Aldus vastgesteld in de openbare raadsvergadering van [datum].

De voorzitter,

De griffier,

Model Algemene subsidieverordening 2013 (gewijzigd model, juni 2019)

~~(Laatst gewijzigd: datum 08-07-2016)~~~~2019)~~

~~(Geconsolideerde versie, geldig vanaf: 08-07-2016)~~~~datum 2019)~~

Leeswijzer modelbepalingen

- [...] of (bijvoorbeeld)[**datum**] = door gemeente in te vullen, zie bijvoorbeeld artikel 7, eerste lid.

- [*iets*]_u = facultatief, zie bijvoorbeeld artikel 6, tweede lid, onder b tot en met e.

- [...(**iets**)] = een voorbeeld ter illustratie of uitleg voor gemeente, zie bijvoorbeeld artikel 8, eerste lid.

- Ook wordt er gewerkt met varianten waaruit gekozen kan worden. Hierbij kan het voorkomen dat de ene variant uit meer artikelen bestaat dan een andere variant, zie bijvoorbeeld artikel 5. Zie bijvoorbeeld artikel 2, eerste lid.

Nadere uitleg is opgenomen in de VNG ledenbrieven uit 2013, 2016 en 2019 (zie ook de implementatiehandleidingen, bijlagen bij de VNG op deze modelverordening zie de ledenbrieven uit 2013 en, en-2016), en 2019.

Besluit van de raad van de gemeente [naam gemeente] tot vaststelling van de Algemene subsidieverordening [naam gemeente en eventueel jaartal]

De raad van de gemeente **[naam gemeente]**;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van **[datum en nummer]**;

gelet op artikel 149 van de Gemeentewet;

gezien het advies van de **[naam commissie]**;

besluit vast te stellen de Algemene subsidieverordening **[naam gemeente en eventueel jaartal]**:

Artikel 1. DBefinitiesgripsomschrijvingen

In deze verordening en de daarop berustende bepalingen wordt verstaan onder:

wet

[- De-minimissteun: steun die wordt verstrekt op basis van Verordening (EU) nr. 1407/2013 van de Commissie van 18 december 2013 betreffende de toepassing van de artikelen 107 en 108 van het Verdrag op de-minimissteun (PbEU L 352/1); Verordening (EU) nr. 2019/316 van de Commissie tot wijziging van Verordening (EU) nr. 1408/2013 van de Commissie van 18 december 2013 inzake de toepassing van de artikelen 107 en 108 van het Verdrag op de-minimissteun in de landbouwproductiesector (PbEU L 51 I/1); Verordening (EU) nr. 717/2014 van de Commissie van 27 juni 2014 inzake de toepassing van de artikelen 107 en 108 van het Verdrag op de-minimissteun in de visserij- en aquacultuursector (PbEU L 190/45), of Verordening (EU) 2018/1923 van de Commissie van 7 december 2018 betreffende de toepassing van de artikelen 107 en 108 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie op de-minimissteun verleend aan diensten van algemeen economisch belang verrichtende ondernemingen (PbEU L 313/2);]

- Europees steunkader: een mededeling, richtsnoer, kaderregeling, besluit of vrijstellingsverordening op het gebied van staatssteun die de Europese Commissie of de Raad van de Europese Unie, gelet op de artikelen 106, derde lid, 107, 108 of 109 van het Verdrag heeft vastgesteld, waaronder de Algemene groepsvrijstellingsverordening: Verordening (EU) nr. 2017/1084 van de Commissie tot wijziging van Verordening (EU) nr. 651/2014 van de Commissie van 17 juni 2014 waarbij bepaalde categorieën steun op grond van de artikelen 107 en 108 van het Verdrag met de interne markt verenigbaar worden

verklaard (PbEU L 156/1); de Landbouw vrijstellingsverordening: Verordening (EU) nr. 702/2014 van de Commissie van 25 juni 2014 waarbij bepaalde categorieën steun in de landbouw- en de bosbouwsector en in plattelandsgebieden op grond van de artikelen 107 en 108 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie met de interne markt verenigbaar worden verklaard (PbEU L 193/1); en de Visserij vrijstellingsverordening: Verordening (EU) nr. 1388/2014 van de Commissie van 16 december 2014 waarbij bepaalde categorieën steun voor ondernemingen die actief zijn in de productie, de verwerking en de afzet van visserij- en aquacultuurproducten, op grond van de artikelen 107 en 108 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie met de interne markt verenigbaar worden verklaard (PbEU L 369/37);

- de minimisverordening: verordening (EU) nr. 1407/2013 van de Commissie van 18 december 2013 betreffende de toepassing van de artikelen 107 en 108 van het Verdrag op de minimissteun (PbEU L 352), verordening (EU) nr. 1408/2013 van de Commissie van 18 december 2013 inzake de toepassing van de artikelen 107 en 108 van het Verdrag op de minimissteun in de landbouwproductiesector (PbEU L 352/9) en verordening (EU) nr. 717/2014 van de Commissie van 27 juni 2014 inzake de toepassing van de artikelen 107 en 108 van het Verdrag op de minimissteun in de visserij- en aquacultuursector (PbEU L 190/45), dan wel later daarvoor in de plaats tredende Europese regelgeving;

- Europees steunkader: een mededeling, richtsnoer, kaderregeling, besluit of vrijstellingsverordening op het gebied van staatssteun die de Europese Commissie of de Raad van de Europese Unie, gelet op de artikelen 106, derde lid, 107, 108 of 109 van het Verdrag heeft vastgesteld;

- onderneming: iedere eenheid, ongeacht haar rechtsvorm of wijze van financiering, die een economische activiteit uitoefent;

- Verdrag: Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie (PbEU C 326/47);

- wet: Algemene wet bestuursrecht.

Artikel 2. Reikwijdte

Eerste lid, variant A1

1. Deze verordening is van toepassing op de verstrekking van subsidies door burgemeester en wethouders op de volgende beleidsterreinen, met uitzondering van subsidies waarvoor bij afzonderlijke verordening een uitputtende regeling is getroffen en subsidies als bedoeld in artikel 4:23, derde lid, van de Algemene wet bestuursrecht (subsidies waarvoor geen wettelijke grondslag nodig is):

- a. algemeen bestuur;
- b. openbare orde en veiligheid;
- c. verkeer, vervoer en waterstaat;
- d. economische zaken;
- e. onderwijs;
- f. cultuur en recreatie;
- g. sociale voorzieningen en maatschappelijke dienstverlening;
- h. volksgezondheid;
- i. milieu;
- j. ruimtelijke ordening en volkshuisvesting.

Eerste lid, variant 2B

1. Deze verordening is van toepassing op de verstrekking van subsidies door burgemeester en wethouders, met uitzondering van subsidies waarvoor bij afzonderlijke verordening een uitputtende regeling is getroffen en subsidies als bedoeld in artikel 4:23, derde lid, van de Algemene wet bestuursrecht (subsidies waarvoor geen wettelijke grondslag nodig is).

Eerste lid, variant C3

1. Deze verordening is van toepassing op de verstrekking van subsidies door burgemeester en wethouders, met uitzondering van subsidies waarvoor bij afzonderlijke verordening een uitputtende regeling is getroffen, subsidies als bedoeld in [artikel 4:23, derde lid, van de Algemene wet bestuursrecht](#) (subsidies waarvoor geen wettelijke grondslag nodig is) en subsidies op de volgende beleidsterreinen:

- [...];
- [...].

2. Ten aanzien van subsidies [als bedoeld in artikel 4:23, derde lid, van de wet \(subsidies waarvoor geen wettelijke grondslag nodig is\)](#) ~~waarvoor geen wettelijke grondslag nodig is~~ kunnen burgemeester en wethouders bepalen dat deze verordening geheel of gedeeltelijk van toepassing is.

Artikel 3. Subsidieregelingen

Burgemeester en wethouders kunnen bij nadere regeling (~~hierna te noemen:~~ subsidieregeling) vaststellen welke activiteiten in aanmerking kunnen komen voor subsidie. Voor zover van toepassing, wordt hierin tevens bepaald welke doelgroepen voor subsidie in aanmerking komen, hoe de subsidie wordt berekend en hoe de subsidiebedragen worden uitbetaald.

Artikel 4. Staatssteunregels Europees steunkader

- Voor zover dat ten behoeve van het voldoen aan een Europees steunkader noodzakelijk is, kunnen burgemeester en wethouders bij subsidieregeling afwijken van deze verordening en deze aanvullen.
- Bij subsidieregelingen waarbij is bepaald dat toepassing kan worden gegeven aan een Europees steunkader, verwijst de subsidieregeling naar het desbetreffende steunkader.
- Bij subsidies waarop een Europees steunkader van toepassing is, verwijst de verleningsbeschikking naar de toepasselijke bepalingen van het steunkader.
- Bij subsidies waarop een Europees steunkader van toepassing is, komen alleen de activiteiten, doelstellingen, resultaten en kosten voor vergoeding in aanmerking die voldoen aan de eisen van het desbetreffende steunkader.
- Bij subsidies waarop een Europees steunkader van toepassing is, komen ondernemingen alleen in aanmerking voor zover de subsidieverstrekking ~~die~~ voldoet aan de voorwaarden van het desbetreffende steunkader.

Artikel 5. Subsidieplafond en begrotingsvoorbehoud

Variant 1

- Burgemeester en wethouders kunnen subsidieplafonds vaststellen. In dat geval bepalen zij bij subsidieregeling de wijze van verdeling van de betrokken subsidie.
- Burgemeester en wethouders kunnen een subsidieplafond verlagen als:
 - het [plafond](#) wordt vastgesteld voordat de begroting voor het betrokken jaar is vastgesteld of goedgekeurd; en
 - de subsidieaanvragen waarop het subsidieplafond betrekking heeft, moeten worden ingediend voordat de begroting voor het betrokken jaar is vastgesteld of goedgekeurd.
- Bij de bekendmaking van een subsidieplafond dat kan worden verlaagd overeenkomstig het vorige lid, wordt gewezen op de mogelijkheid van verlaging en de gevolgen daarvan voor reeds ingediende aanvragen.
- Een subsidie ten laste van een begroting die nog niet is vastgesteld of goedgekeurd, wordt verleend onder de voorwaarde dat voldoende middelen op de begroting beschikbaar zullen worden gesteld. Bij de verleningsbeschikking wordt daarop gewezen.

Variant 2

1. De raad kan subsidieplafonds vaststellen.
2. In dat geval bepalen burgemeester en wethouders bij subsidieregeling de wijze van verdeling van de betrokken subsidie.
3. De raad kan een subsidieplafond verlagen als:
 - a. het **plafond** wordt vastgesteld voordat de begroting voor het betrokken jaar is vastgesteld of goedgekeurd; en
 - b. de subsidieaanvragen waarop het subsidieplafond betrekking heeft, moeten worden ingediend voordat de begroting voor het betrokken jaar is vastgesteld of goedgekeurd.
4. Bij de bekendmaking van een subsidieplafond dat kan worden verlaagd overeenkomstig het vorige lid, wordt gewezen op de mogelijkheid van verlaging en de gevolgen daarvan voor reeds ingediende aanvragen.
5. Een subsidie ten laste van een begroting die nog niet is vastgesteld of goedgekeurd, wordt verleend onder de voorwaarde dat voldoende middelen op de begroting beschikbaar zullen worden gesteld. Bij de verleningsbeschikking wordt daarop gewezen.

Artikel 6. Aanvraag

1. Een aanvraag om subsidie wordt schriftelijk ingediend bij burgemeester en wethouders. Als hiervoor een aanvraagformulier is vastgesteld geschiedt dit met gebruikmaking daarvan.
2. Bij de aanvraag legt de aanvrager in ieder geval de volgende gegevens over:
 - a. een beschrijving van de activiteiten waarvoor de subsidie wordt aangevraagd;

[b. de doelen en resultaten welke met die activiteiten worden nagestreefd, en hoe de activiteiten daaraan bijdragen;
 - c. een begroting van en een dekkingsplan voor de kosten van deze activiteiten. Het dekkingsplan bevat een opgave van bij anderen aangevraagde subsidies of vergoedingen ten behoeve van dezelfde activiteiten, onder vermelding van de stand van zaken daarvan;
 - d. als de aanvrager een onderneming is:
 - 1° een opgave van subsidies, vergoedingen of tegemoetkomingen in welke vorm ook met staatsmiddelen bekostigd, die al zijn of zullen worden ontvangen voor de activiteiten waarvoor de subsidie wordt aangevraagd;
 - 2° een verklaring als bedoeld in de de-minimisverordening met betrekking tot de-minimissteun (de-minimisverklaring);
 - e. als het een subsidie betreft die per boekjaar aan een rechtspersoon wordt verstrekt, de stand van de egalisereserve op het moment van de aanvraag.†
3. Een rechtspersoon die voor de eerste keermaal subsidie aanvraagt, voegt legt tevens over: een exemplaar van de oprichtingsakte, of de statuten, alsmede van het jaarverslag, g-en de jaarrekening of de balans van het voorgaande jaar toe aan de aanvraag.]
4. Bij subsidieregeling kan van de voorgaande leden worden afgeweken.

Artikel 7. Aanvraagtermijn

1. Een aanvraag om een subsidie die per kalenderjaar wordt verstrekt, wordt ingediend uiterlijk **[datum (bijvoorbeeld 1 juni)]** voorafgaand aan het jaar of de jaren waarop de aanvraag betrekking heeft.
2. Een aanvraag om een subsidie die per boekjaar wordt verstrekt, wordt uiterlijk **[aantal]** weken voorafgaand aan dat boekjaar ingediend.
3. Andere aanvragen om subsidie worden ingediend tussen **[aantal]** en **[aantal]** weken voordat de aanvrager voornemens is te beginnen met de activiteiten waarvoor de subsidie wordt aangevraagd.
4. Bij subsidieregeling kunnen andere termijnen worden gesteld.

Artikel 8. Beslistermijn

1. Burgemeester en wethouders beslissen op een aanvraag om een subsidie als bedoeld in artikel 7, eerste lid, uiterlijk op [datum (bijvoorbeeld 31 december)] van het jaar waarin de aanvraag is ingediend.
2. Burgemeester en wethouders beslissen op een aanvraag om een subsidie als bedoeld in artikel 7, tweede en derde lid, binnen [aantal] weken nadat de volledige aanvraag is ingediend.
3. Bij subsidieregeling kunnen andere termijnen worden gesteld.
4. Bij aanvragen om een subsidie die overeenkomstig artikel 108, derde lid, van het Verdrag worden aangemeld bij de Europese Commissie wordt de termijn verdaagd totdat de Europese Commissie een eindbeslissing heeft genomen.

Artikel 9. Weigerings-, intrekings- en terugvorderingsgronden

1. Onverminderd de [artikelen 4:25, tweede lid](#), en [4:35 van de wet, algemene wet bestuursrecht](#) weigeren burgemeester en wethouders de subsidie in ieder geval:
 - a. als de Europese Commissie overeenkomstig artikel 108, derde lid, van het Verdrag heeft vastgesteld dat de subsidie onverenigbaar is met de interne markt, [of](#)
 - b. als het betreft een aanvrager tegen wie een bevel tot terugvordering uitstaat ingevolge een eerdere beschikking van de Europese Commissie waarin de steun [van Nederland](#) onrechtmatig en onverenigbaar met de interne markt is verklaard.
2. Onverminderd het vorige lid weigeren burgemeester en wethouders de subsidie in ieder geval als de subsidieverstrekking in strijd zou zijn met een Europees steunkader omdat:
 - a. subsidie verstrekt zou worden aan een aanvrager die een onderneming drijft die in moeilijkheden verkeert als bedoeld in het desbetreffende steunkader, [of](#)
 - b. de subsidie geen stimulerend effect heeft als bedoeld in het desbetreffende steunkader.
3. Onverminderd de vorige leden kunnen burgemeester en wethouders de subsidie verder in ieder geval weigeren:
 - a. als de te subsidiëren activiteiten niet of niet in overwegende mate gericht zijn op de gemeente of haar ingezetenen of als ze onvoldoende ten goede komen aan de gemeente of haar ingezetenen;
 - b. als niet is aangetoond dat de subsidie noodzakelijk is voor het verrichten van de activiteiten waarvoor deze wordt gevraagd;
 - c. als de aanvraag niet voldoet aan regels die zijn gesteld om voor subsidie in aanmerking te komen;
 - d. als de subsidieverstrekking in strijd zou zijn met een wettelijk voorschrift;
 - e. als de subsidieverstrekking niet is toegestaan totdat de Europese Commissie met toepassing van artikel 108, derde lid, van het Verdrag heeft vastgesteld dat de subsidie verenigbaar is met de interne markt;
[f. als de aanvrager voor het jaar of de jaren waarop de aanvraag betrekking heeft met een functionaris een bezoldiging als bedoeld in artikel 1.1, onder e, van de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector overeenkomt of is overeengekomen die hoger is dan het bedrag, bedoeld in artikel 2.3, eerste lid, van die wet;]
 - f. in de bij de betrokken subsidieregeling bepaalde gevallen.
4. ~~Burgemeester en wethouders vorderen een subsidie met rente terug als dit nodig is ter uitvoering van een terugvorderingsbesluit van de Europese Commissie of een onherroepelijke rechterlijke uitspraak.~~

Artikel 10. Verantwoording

Voor zover dit niet is bepaald bij subsidieregeling, wordt bij de verleningsbeschikking vermeld op welke wijze de ~~subsidie-ontvanger~~ [subsidieontvanger](#) de besteding van de subsidie dient te verantwoorden.

Artikel 11. Algemene verplichtingen van ~~subsidie-ontvanger~~ [subsidieontvanger](#)

1. Als aannemelijk is dat een of meer van de activiteiten waarvoor de subsidie is verleend niet, niet tijdig of niet geheel zullen worden verricht of dat niet, niet tijdig of niet geheel aan de aan de subsidie verbonden verplichtingen zal worden voldaan, meldt de ~~subsidie-ontvangers~~subsidieontvanger dat onverwijld schriftelijk aan burgemeester en wethouders.
2. Een ~~subsidie-ontvangers~~subsidieontvanger informeert burgemeester en wethouders onverwijld schriftelijk over:
 - a. beslissingen of procedures die zijn gericht op de beëindiging van de activiteiten waarvoor subsidie is verleend, of tot ontbinding van de gesubsidieerde rechtspersoon;
 - b. relevante wijzigingen in de financiële en organisatorische verhouding met derden;
 - c. ontwikkelingen die ertoe kunnen leiden dat ~~aan de~~ subsidieontvanger de aan de subsidie verbonden verplichtingen niet, niet tijdig of niet geheel ~~zullen kunnen worden~~zal kunnen nagekomen;
 - d. wijziging van de statuten voor zover het betreft de vorm van de gesubsidieerde rechtspersoon, de persoon van de bestuurder of bestuurders, en het doel van de rechtspersoon.

Artikel 12. Aan een subsidie te verbinden bijzondere verplichtingen

1. Bij subsidies hoger dan € 50.000, verleend voor activiteiten die meer dan een jaar in beslag nemen, kan de verplichting worden opgelegd tot het tussentijds afleggen van rekening en verantwoording over de tot dan verrichte activiteiten en de daaraan verbonden uitgaven en inkomsten. De verantwoording wordt niet vaker dan één keer per jaar verlangd.
2. Bij subsidieregeling of verleningsbeschikking kunnen aan de ~~subsidie-ontvangers~~subsidieontvanger ook andere verplichtingen dan genoemd in artikel 4:37, eerste lid, van de ~~wet~~algemene wet bestuursrecht worden opgelegd, voor zover deze strekken tot verwezenlijking van het doel van de subsidie. In de toelichting bij de subsidieregeling wordt uiteengezet waarom daartoe wordt overgegaan.
3. Bij subsidieregeling kunnen verplichtingen die niet strekken tot verwezenlijking van het doel van de subsidie aan de subsidie worden verbonden, voor zover deze verplichtingen betrekking hebben op de wijze waarop of de middelen waarmee de gesubsidieerde activiteit wordt verricht. In de toelichting bij de subsidieregeling wordt uiteengezet waarom daartoe wordt overgegaan.
4. Bij subsidieregeling of verleningsbeschikking kan worden bepaald dat de ~~subsidie-ontvangers~~subsidieontvanger, voor zover het verstrekken van de subsidie heeft geleid tot vermogensvorming, daarvoor aan burgemeester en wethouders een vergoeding verschuldigd is als zich een gebeurtenis voordoet als bedoeld in artikel 4:41, tweede lid, van de ~~wet~~algemene wet bestuursrecht ~~voordoet~~. Daarbij wordt tevens aangegeven hoe de hoogte van de vergoeding wordt bepaald.

Artikel 12a. Egalisatiereserve

1. Bij verleningsbeschikking kan worden bepaald dat de ~~subsidie-ontvangers~~subsidieontvanger van een per kalender- of boekjaar verstrekte subsidie die meer dan **[bedrag (bijvoorbeeld € 50.000)]** bedraagt een egalisatiereserve als bedoeld in artikel 4:72, eerste lid, van de ~~wet~~algemene wet bestuursrecht vormt.
2. De ontvanger van een andere subsidie dan bedoeld in het eerste lid kan burgemeester en wethouders verzoeken een egalisatiereserve te mogen vormen. In dat geval is artikel 4:72 van de ~~w~~Wet~~algemene wet~~algemene wet bestuursrecht van overeenkomstige toepassing.

Artikel 13. Wijze van verstrekking en eindverantwoording subsidies tot en met € 5.000

1. Subsidies tot en met € 5.000 worden door burgemeester en wethouders direct vastgesteld of verleend en – tenzij toepassing wordt gegeven aan het volgende lid – binnen **[aantal]** weken nadat de activiteiten uiterlijk moeten zijn verricht, ambtshalve vastgesteld.
2. Als bij verlengingsbeschikking de subsidie-aanvrager wordt verplicht om op de daarbij aangegeven wijze aan te tonen dat de activiteiten waarvoor de subsidie wordt verstrekt zijn verricht en dat is voldaan

aan de aan de subsidie verbonden verplichtingen, ~~Vindt~~ de vaststelling plaats binnen [aantal] weken nadat de gevraagde inlichtingen zijn verstrekt.

3. In geval van verlening van een subsidie van ten hoogste € 5.000 wordt een voorschot verstrekt ter hoogte van de verleende subsidie.

Artikel 14. Eindverantwoording subsidies tussen € 5.000 en € 50.000

1. Bij subsidies van meer dan € 5.000 ~~ende~~ ten hoogste € 50.000 dient de ~~subsidie-ontvangersubsidieontvanger~~ uiterlijk [aantal] weken nadat de gesubsidieerde activiteiten zijn verricht, een aanvraag tot vaststelling in.
2. De aanvraag bevat een inhoudelijk verslag waaruit blijkt in hoeverre de gesubsidieerde activiteiten zijn verricht en aan de verplichtingen is voldaan.
3. Bij subsidieregeling kan worden bepaald dat op een andere manier wordt aangetoond in hoeverre de activiteiten zijn verricht en aan de verplichtingen is voldaan.

Artikel 15. Eindverantwoording subsidies van meer dan € 50.000

1. Bij subsidies van meer dan € 50.000 dient de ~~subsidie-ontvangersubsidieontvanger~~ een aanvraag tot vaststelling in:
 - a. in geval van een subsidie die per kalenderjaar wordt verstrekt, uiterlijk op [datum (bijvoorbeeld 30 april)] van het jaar dat volgt op het betrokken kalenderjaar;
 - b. in geval van een subsidie die per boekjaar wordt verstrekt, uiterlijk [aantal] weken na afloop van het betrokken boekjaar;
 - c. in andere gevallen uiterlijk [aantal] weken nadat de gesubsidieerde activiteiten zijn verricht.
2. De aanvraag bevat:
 - a. een inhoudelijk verslag waaruit blijkt in hoeverre de gesubsidieerde activiteiten zijn verricht en aan de verplichtingen is voldaan;
 - b. een overzicht van de gesubsidieerde activiteiten en de hieraan verbonden uitgaven en inkomsten (financieel verslag of jaarrekening);
 - c. een balans van het afgelopen subsidietijdvak met een toelichting daarop; en
 - d. een controleverklaring, opgesteld door een onafhankelijk accountant.
3. Bij subsidieregeling kunnen andere termijnen worden vastgesteld of andere gegevens worden verlangd.

Artikel 16. Subsidievaststelling subsidies van meer dan € 5.000

1. Burgemeester en wethouders stellen een subsidie van meer dan € 5.000 vast binnen [aantal] weken na de ontvangst van een aanvraag tot subsidievaststelling, tenzij bij subsidieregeling anders is bepaald.
2. Deze termijn kan eenmaal voor ten hoogste [aantal] weken worden verdaagd.
3. Bij subsidieregeling kunnen categorieën ~~subsidie-ontvangers~~ ~~subsidieontvangers~~ worden aangewezen waarvoor de subsidie direct wordt vastgesteld zonder dat een aanvraag tot subsidievaststelling hoeft te worden ingediend.
4. Als een aanvraag tot subsidievaststelling niet voor het tijdstip, bedoeld in de artikelen 14, eerste lid en 15, eerste lid, aanhef en onder a ~~tot en met, b of c,~~ is ingediend, kunnen burgemeester en wethouders de ~~subsidie-ontvangersubsidieontvanger~~ schriftelijk een nieuwe termijn stellen. ~~Als~~ ~~Wordt~~ de aanvraag niet binnen deze termijn ~~wordt~~ ingediend, ~~dan~~ kunnen zij overgaan tot ambtshalve vaststelling.

Artikel 17. Berekening van uurtarieven, uniforme kostenbegrippen

1. Als bij de bepaling van de subsidiabele kosten gebruik wordt gemaakt van uurtarieven, worden deze door de subsidieaanvrager berekend met gebruikmaking van een bij subsidieregeling voorgeschreven berekeningswijze.

2. Bij het hanteren van kostenbegrippen bij de berekening van uurtarieven wordt uitgegaan van de bij subsidieregeling voorgeschreven definities.
3. Bij subsidie waarop een Europees steunkader van toepassing is, komen alleen die tarieven en kostenbegrippen in aanmerking die voldoen aan de eisen van het toepasselijke steunkader.

Artikel 18. Hardheidsclausule

1. Als een bij of krachtens verordening gestelde termijn voor een subsidieaanvrager of -ontvanger gevolgen zou hebben die wegens bijzondere omstandigheden onevenredig zouden zijn tot de te dienen belangen, kunnen burgemeester en wethouders een andere termijn vaststellen.
2. In een subsidieregeling kan worden bepaald dat door burgemeester en wethouders van een of meer bepaalde artikelen of artikelleden van die regeling kan worden afgeweken als daaraan vasthouden voor een subsidieaanvrager of -ontvanger gevolgen zou hebben die wegens bijzondere omstandigheden onevenredig zouden zijn tot de daarmee te dienen belangen.
3. Toepassing van de vorige leden wordt gemotiveerd in het besluit en hiervan wordt periodiek verslag gedaan aan de raad.

Artikel 19. Slotbepalingen

1. De [citeertitel oude ASV] wordt ingetrokken.
2. Deze verordening treedt in werking op [datum].
3. Op aanvragen om subsidie die zijn ingediend voor deze datum zijn de bepalingen van de [citeertitel oude ASV] van toepassing.
4. Deze verordening wordt aangehaald als: Algemene subsidieverordening [naam gemeente en eventueel jaartal].

Toelichting

NB Deze toelichting is geschreven met de (mogelijke) keuzes die in de Model- Algemene subsidieverordening 2013 gemaakt zijn in gedachte (rekening houdende met de updates van 2016 en 2019). Als een individuele gemeente op punten andere keuzes maakt, dan sluit deze toelichting mogelijk niet aan. Wel kan deze uiteraard als basis dienen voor een door de gemeente zelf op te stellen toelichting. Bovendien worden enkel die bepalingen behandeld die verdere toelichting behoeven. Voor een goed beeld dient deze modelverordening in samenhang met de hierbij behorende ledenbrieven uit 2013, en 2016 en 2019 gelezen te worden.

Artikelsgewijze toelichting

Artikel 1. Begripsomschrijvingen/Definities

In dit artikel is een aantal definities opgenomen. Deze definities gelden niet alleen voor deze verordening, maar ook voor de hierop te baseren regelingen. Deze definities zullen dus niet nogmaals in de verschillende subsidieregelingen opgenomen hoeven te worden. Ook kan hier niet van worden afgeweken.

Onder het begrip 'Europees steunkader' vallen i.i.g. zowel de in dit artikel benoemde algemene groepsvrijstellingsverordeningen als de in dit artikel benoemde de minimisverordeningen. Het begrip algemene groepsvrijstellingsverordeningen komt niet in de Algemene subsidieverordening (hierna: ASV) zelf voor, maar wel in de (model)subsidiereregeling.

Er is geen definitie opgenomen van subsidie. Wat onder een subsidie moet worden verstaan, is omschreven in artikel 4:21 van de Algemene wet bestuursrecht (hierna: Awb). Kenmerken van een subsidie zijn dat er aanspraak is op financiële middelen, door een bestuursorgaan verstrekt met het oog

op bepaalde activiteiten van de aanvrager, anders dan als betaling voor aan het bestuursorgaan geleverde goederen of diensten. Overigens: ook garanties en leningen kunnen onder het subsidiebegrip vallen. Zie CbB 06-10-oktober-2016, (ECLI:NL:CBB:2016:317) en CbB 01-05-mei-2018, (ECLI:NL:CBB:2018:237).

[Het begrip ~~De begri~~Europees steunkader is OF de begrippen Europees steunkader en de-minimissteun zijn] wel gedefinieerd. Mocht het zo zijn dat een Europees steunkader[, dan wel de-minimisverordening,] wordt gewijzigd, aangepast of verlengd dan is het van belang dat de steun in overeenstemming is met de nieuwe bepalingen die daarin zijn opgenomen. Waarschijnlijk zal dat dan moeten leiden tot aanpassen van de desbetreffende subsidieregeling (zie toelichting bij artikel 3). Bij het vervallen van een Europees steunkader[, dan wel de-minimisverordening], kan er niet langer rechtmatig staatssteun worden verstrekt. Het is daarom raadzaam de looptijden van de Europese steunkaders in acht te nemen.

Artikel 2. Reikwijdte

Eerste lid

Met het eerste lid krijgt het college de bevoegdheid ~~toegewezen-overgedragen~~ om te besluiten over het verstrekken van subsidies waarop de Algemene subsidieverordening (hierna: ASV) van toepassing is.

~~Als gekozen wordt voor v~~Variant 11

Dit betreft in beginsel alle subsidies op de genoemde beleidsterreinen, met uitzondering van subsidies waarvoor bij afzonderlijke verordening een uitputtende regeling is getroffen en subsidies waarvoor overeenkomstig artikel 4:23, derde lid, van de ~~Algemene wet bestuursrecht (hierna: Awb)~~ geen wettelijke grondslag nodig is.

~~Als gekozen wordt voor v~~Variant 22

Dit betreft in beginsel alle subsidies, met uitzondering van subsidies waarvoor bij afzonderlijke verordening een uitputtende regeling is getroffen en subsidies waarvoor overeenkomstig artikel 4:23, derde lid, van de Awb geen wettelijke grondslag nodig is.

~~Als gekozen wordt voor v~~Variant 33

Dit betreft in beginsel alle subsidies, met uitzondering van subsidies waarvoor bij afzonderlijke verordening een uitputtende regeling is getroffen, subsidies waarvoor overeenkomstig artikel 4:23, derde lid, van de Awb geen wettelijke grondslag nodig is en subsidies op de genoemde beleidsterreinen.

Tweede lid

Ten aanzien van subsidies waarvoor overeenkomstig artikel 4:23, derde lid, van de Awb geen wettelijke grondslag nodig is (zoals bijvoorbeeld incidentele subsidies) is de ASV in beginsel niet van toepassing. Dit lid geeft het college de bevoegdheid om de ASV (deels) van toepassing te verklaren als daartoe aanleiding bestaat.

Artikel 3. Subsidieregelingen

Met dit artikel krijgt het college de bevoegdheid om in nadere regels, hier en verder subsidieregeling genoemd, de te subsidiëren activiteiten te bepalen. Voor zover het college iets wenst te regelen met betrekking tot de doelgroepen die voor subsidie in aanmerking komen, de berekening van de subsidie en de wijze van uitbetalen, dient dit ~~dan~~ eveneens in de subsidieregeling te gebeuren.

In andere artikelen van de ASV worden andere bevoegdheden gedelegeerd die betrekking hebben op de inhoud van de subsidieregeling: het afwijken van termijnen, het verbinden van bepaalde verplichtingen aan de subsidie en, de wijze van verdelen van het subsidieplafond.

Voor zover het college geen gebruik maakt van deze bevoegdheid om nadere regels vast te stellen is het slechts in beperkte mate mogelijk om subsidies te verstrekken. De hoofdregel van de Awb is namelijk dat subsidieverstrekking gebaseerd moet zijn op een wettelijk voorschrift, zoals een subsidieregeling, waarin de te subsidiëren activiteiten staan vermeld. Op grond van artikel 4:23, derde lid, van de Awb, bestaan hierop maar vier uitzonderingen:

- a. de spoedeisende subsidieverstrekking (tijdelijk, vooruitlopend op de vaststelling van een wettelijk voorschrift);
- b. de subsidieverstrekking op grond van een begrotingspost (de begroting dient de subsidie-ontvangersubsidieontvanger en het bedrag dat ten hoogste kan worden vastgesteld te vermelden);
- c. de incidentele subsidieverstrekking (voor uitzonderlijke gevallen, en als er in beginsel slechts eenmalig subsidie zal worden toegekend);
- d. de Europese subsidies (is voor gemeenten nauwelijks van belang).

Artikel 4. Europees steunkader~~Staatssteunregels~~

Om subsidies onder een Europees steunkader te brengen moet de subsidie op het toepasselijke steunkader worden toegesneden. Daarbij kan het nodig zijn dat er in de subsidieregeling afgeweken wordt van de ASV, of dat deze aangevuld wordt. Het eerste lid maakt het college daartoe bevoegd. Het tweede en derde lid zijn een uitvloeisel van de eis van de Europese Commissie dat in subsidieregelingen en -beschikkingen die gebruik maken van het Europees steunkader, het toepasselijke kader expliciet wordt vermeld.

Als sprake is van steun die valt onder een Europees steunkader, kunnen uiteraard alleen de activiteiten, doelstellingen, resultaten en kosten voor subsidie in aanmerking komen voor zover die voldoen aan de eisen en voorwaarden van het betreffende steunkader (vierde lid-4). Net zo goed als dat bij subsidies waarop een Europees steunkader van toepassing is, kunnen ondernemingen alleen in aanmerking komen als de subsidieverstrekking voldoet aan de voorwaarden van het desbetreffende steunkader (vijfde lid-5).

Zie ook de toelichting bij artikel 3 van de ~~m~~Model- sSubsidieregeling (bijlage bij de Model Algemene subsidieverordening 2013 (hierna: model-ASV 2013)).

Artikel 5. Subsidieplafond en begrotingsvoorbehoud

~~Bij v~~Variant 1:

Het college stelt de subsidieplafonds vast (eerste lid-4); bij de bekendmaking daarvan wordt tevens de door hen bepaalde wijze van verdelen vermeld (eerste lid in combinatie met artikel 4:26, tweede lid, van de Awb). De wijze van verdelen kan ook worden bekendgemaakt door te verwijzen naar de subsidieregeling waarin de wijze van verdeling is vastgelegd. In dat laatste geval zal verwezen moeten worden naar een reeds geldende subsidieregeling. In andere gevallen zal geregeld (moeten) zijn dat óf de subsidieregeling en het subsidieplafond gelijktijdig in werking treden óf dat de subsidieregeling weliswaar voor het vaststellen van het subsidieplafond in werking treedt maar dat aanvragen pas ná het vaststellen van het subsidieplafond kunnen worden ingediend. Als dit niet (juist) geregeld is kan het subsidieplafond niet worden tegengeworpen aan aanvragers die hun aanvraag ~~in~~ hebben ingediend voor bekendmaking (artikel 4:27, tweede lid, van de Awb). Daarnaast wordt er, indien van toepassing, gewezen op de mogelijkheid het subsidieplafond te verlagen (tweede en derde lid, zie verder hieronder).

De raad stelt uiteraard nog steeds de financiële kaders vast (in de begroting). Het is binnen die kaders dat het college vervolgens de subsidieplafonds kan vaststellen.

Het college, dat via artikel 2 de bevoegdheid gedelegeerd heeft gekregen om te besluiten over het verstrekken van subsidies, is verder verplicht – in lijn met de mogelijkheid van artikel 4:34, eerste lid, van de Awb – (in bepaalde gevallen) om bij het gebruik maken van deze gedelegeerde bevoegdheid een begrotingsvoorbehoud te maken (vierde lid).

Bijvariant 2:

De raad stelt de subsidieplafonds vast (~~eerste lid~~) en vermeldt bij de bekendmaking de wijze van verdelen (eerste lid in combinatie met artikel 4:26, tweede lid, van de Awb). De wijze van verdelen kan ook worden bekendgemaakt door verwijzing naar de – door het college vastgestelde – subsidieregeling waarin de wijze van verdeling is vastgelegd (tweede lid in combinatie met artikel 4:26, tweede lid, van de Awb). Als dat geen bestaande subsidieregeling is zal – in samenspraak tussen de raad en het college – geregeld (moeten) zijn dat óf de subsidieregeling en het subsidieplafond gelijktijdig in werking treden óf dat de subsidieregeling weliswaar voor het vaststellen van het subsidieplafond in werking treedt maar dat aanvragen pas ná het vaststellen van het subsidieplafond kunnen worden ingediend. Als dit niet (juist) geregeld is kan het subsidieplafond niet worden tegengeworpen aan aanvragers die hun aanvraag hebben ingediend voor bekendmaking (artikel 4:27, tweede lid, van de Awb). Bij de bekendmaking van de subsidieplafonds door de raad wordt er, indien van toepassing, gewezen op de mogelijkheid het subsidieplafond te verlagen (derde en vierde lid, zie verder hieronder).

Het college, dat via artikel 2 de bevoegdheid gedelegeerd heeft gekregen om te besluiten over het verstrekken van subsidies, is verder verplicht – in lijn met de mogelijkheid van artikel 4:34, eerste lid, van de Awb – (in bepaalde gevallen) om bij het gebruik maken van deze gedelegeerde bevoegdheid een begrotingsvoorbehoud te maken (vijfde lid).

Verlaging subsidieplafond

De verlaging van een subsidieplafond heeft in beginsel geen gevolgen voor aanvragen die vóór bekendmaking van de verlaging zijn ingediend (artikel 4:27, tweede lid, van de Awb).

Dat is anders als aan de drie voorwaarden genoemd in artikel 4:28 van de Awb is voldaan:

- 1) aanvragen voor de desbetreffende subsidie moeten worden ingediend voordat de begroting is vastgesteld of goedgekeurd.
- 2) verlaging vloeit voort uit vaststelling van de begroting, en
- 3) de mogelijkheid van verlaging is aangekondigd bij de vaststelling van het oorspronkelijke subsidieplafond.

Om te waarborgen dat [de raad **OF** het college] alleen overgaat tot verlaging van subsidieplafonds als die verlaging ook daadwerkelijk kan worden gebruikt zijn het [tweede en derde **OF** derde en vierde] lid opgenomen. Het komt er op neer dat een subsidieplafond alleen kan worden verlaagd als het oorspronkelijke subsidieplafond is vastgesteld voordat de begroting voor het betrokken jaar is vastgesteld én de aanvragen voor de vaststelling van de begroting moesten zijn ingediend én er bovendien op de mogelijke verlaging wordt gewezen bij de bekendmaking van het plafond.

Met opmaak: Lettertype: Vet

Met opmaak: Lettertype: Vet

Artikel 6. Aanvraag

In het eerste lid is bepaald dat een aanvraag voor subsidie schriftelijk dient te worden gedaan; en dat als hiervoor een aanvraagformulier is vastgesteld, de aanvraag dan met gebruikmaking van dat formulier gedaan moet worden. Met 'schriftelijk' is meer bedoeld dan 'op papier geschreven'. Zo kan een aanvraag ook digitaal worden gedaan, mits de digitale weg open is gesteld. In het tweede [en derde] lid is bepaald welke stukken en gegevens bij de aanvraag in elk geval overgelegd dienen te worden. Uiteraard mogen

van de aanvrager alleen die gegevens verlangd worden die noodzakelijk zijn voor het beoordelen van de aanvraag; dit volgt uit de Algemene verordening gegevensbescherming (hierna: AVG).

Bij een subsidie aan een onderneming moet voorkomen worden dat subsidie wordt verleend die niet in overeenstemming is met de artikelen 107 en 108 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie (hierna: VWEU). Daarom zijn een tweetal aanvraagvereisten opgenomen die specifiek voor ondernemingen gelden. Ten eerste, om ontoelaatbare cumulatie te voorkomen wordt een overzicht gevraagd van subsidies, vergoedingen of tegemoetkomingen in welke vorm ook met staatsmiddelen bekostigd die al zijn of zullen worden ontvangen voor de activiteiten waarvoor subsidie wordt aangevraagd (tweede lid, onderdeel d, ondersub 1). Een subsidie kan namelijk ook uit een garantie, lening, korting op de grondprijs, etc. bestaan. Ten tweede, om subsidie onder de een de-minimisverordening te kunnen verlenen moet de onderneming om een de-minimisverklaring gevraagd worden (tweede lid, onderdeel d, onder-sub 2). Op basis van een ingeleverde de-minimisverklaring dient het college te controleren of verlenen van de subsidie in overeenstemming is met de de-minimisverordening.]

Met opmaak: Lettertype: Niet Cursief, Markeren

Bij subsidieregeling kan het college besluiten hiervan af te wijken ([derde OF vierde] lid); bijvoorbeeld door voor aanvragen om bepaalde subsidies meer of andere gegevens en bescheiden te verlangen.]

Met opmaak: Lettertype: Niet Cursief

Artikel 7. Aanvraagtermijn

De aanvraagtermijnen zijn afhankelijk van het soort subsidie. Er wordt onderscheid gemaakt tussen subsidies die per kalenderjaar of per boekjaar worden verstrekt, en andersoortige subsidies.

Bij subsidieregeling kan het college besluiten af te wijken van de aanvraagtermijnen die vastgesteld zijn in het eerste tot en met derde lid (vierde lid).

Artikel 8. Beslistermijn

Hier worden de termijnen gegeven waarbinnen het college gehouden is te beslissen op een aanvraag voor subsidie. In de Awb staan geen strikte beslistermijnen op een aanvraag om subsidie. Ook hierbij is onderscheid gemaakt tussen subsidies per kalenderjaar of boekjaar, en andere. Bij subsidieregeling kan het college besluiten af te wijken van de beslistermijnen die vastgesteld zijn in het eerste en tweede lid (derde lid).

De beslistermijn bij aanvragen om een subsidie die bij de Europese Commissie aangemeld worden, wordt verdaagd totdat de Europese Commissie een eindebeslissing heeft genomen (vierde lid). Dit om te voorkomen dat subsidie wordt verleend die niet in overeenstemming is met de artikelen 107 en 108 van het Verdrag betreffende de Werking van de Europese Unie VWEU en vervolgens teruggevorderd dient te worden.

Artikel 9. Weigerings-, intrekings- en terugvorderingsgronden

In het eerste lid worden de algemeen geldende weigeringsgronden van de artikelen 4:25, tweede lid, en 4:35 van de Awb, met nadere verplichte gronden aangevuld.

Ondanks dat er sprake is van staatssteun is het soms mogelijk om steun te verstrekken op basis van een vrijstellingsverordening, waardoor het college kan volstaan met een lichte kennisgevingsprocedure. Als dat niet mogelijk is, kan goedkeuring van de Europese Commissie gevraagd worden via een formele aanmelding. Als de Europese Commissie de steun echter niet goedkeurt, dan moet het college overgaan tot weigering (vandaar de verplichte weigeringsgrond in het eerste lid, onder a).

~~Wat betreft de verplichte weigeringsgrond opgenomen onder b dient het volgende opgemerkt te worden.~~ Bepaalde Europese steunkaders verbieden – als er een bevel tot terugvordering uitstaat – alleen het verlenen van staatsteun onder de betreffende verordening; niet het verlenen van subsidies in het algemeen. Door de in het eerste lid, onder b, gekozen formulering van de weigeringsgrond in combinatie met het verplichtende karakter komt het in de ASV echter neer op een – op zichzelf verdedigbare – verbreding van de weigeringsgrond tot het verlenen van subsidies in het algemeen (als er een bevel tot terugvordering uitstaat).

In het tweede lid is een absolute weigeringsgrond opgenomen voor die gevallen dat overgaan tot subsidieverstrekking strijdigheid op zou leveren met een Europees steunkader omdat er dan subsidie verstrekt zou worden aan een aanvrager die een onderneming drijft die in moeilijkheden verkeert als bedoeld in het toepasselijke steunkader of omdat de betreffende subsidie geen stimulerend effect heeft als bedoeld in het toepasselijke steunkader. Een onderneming wordt naar oordeel van de Europese Commissie beschouwd als een onderneming in moeilijkheden wanneer zij, zonder overheidsingrijpen, op korte of middellange termijn vrijwel zeker gedoemd is te verdwijnen. Meer informatie over dit begrip is te vinden in paragraaf 2.2 van de Richtsnoeren ~~{van de Europese Commissie}~~ voor reddings- en herstructureringssteun aan niet-financiële ondernemingen in moeilijkheden (2014/C 249/01). Dat er sprake moet zijn van een stimulerend effect houdt in beginsel in dat de begunstigde aanvrager door de steun in staat wordt gesteld activiteiten of projecten uit te voeren die zij anders – zonder de steun – niet had uitgevoerd. Ook houdt het in beginsel in dat de steun niet mag worden verleend voordat de activiteit wordt gestart.

In het derde lid zijn nog enkele facultatieve weigeringsgronden opgenomen. Het college kan in deze gevallen weigeren, maar is daartoe niet verplicht. Deze gelden in aanvulling op artikel 6 van de Wet bevordering integriteitbeoordelingen door het openbaar bestuur (hierna: Wet Bibob).

Onderdelen a en c spreken voor zichzelf. Onderdeel b geeft de mogelijkheid de subsidie te weigeren als de aanvrager over voldoende eigen middelen beschikt.

Onder e is een weigeringsgrond opgenomen waarmee het college een aanvraag kan weigeren als subsidieverstrekking niet is toegestaan dan nadat deze overeenkomstig artikel 108, derde lid, van het VWEU (de meldingsprocedure) is goedgekeurd door de Europese Commissie. Het gaat hier om subsidieverstrekking die in beginsel niet ongeoorloofd is vanwege strijdigheid met de toepasselijke cumulatieregels of overschrijding van het toegestane bedrag aan de-minimissteun. In deze gevallen kan het college óf weigeren de subsidie te verstrekken óf de subsidie melden bij de Europese Commissie om langs deze weg goedkeuring te verkrijgen. Als het college besluit over te gaan tot melding, dan wordt in verband met de standstill-verplichting de beslistermijn verdaagd totdat de Europese Commissie een eindbeslissing heeft genomen (zie artikel 8, vierde lid). Als de Europese Commissie besluit de voorgenomen subsidieverstrekking niet goed te keuren, dan zal het college de aanvraag alsnog weigeren (zie het eerste lid, onder a). Een subsidie die is of kan worden goedgekeurd kan uiteraard ook op een andere grond worden geweigerd.

~~{Om toe te kunnen zien op de doelmatige besteding van subsidiegeld regelt onderdeel f dat het college de subsidie kan weigeren in het geval de te subsidiëren instelling bezoldigingen overeenkomt of is overeengekomen die hoger zijn dan het bedrag bedoeld in artikel 2.3, eerste lid, van de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (hierna: Wnt). Het algemene bezoldigingsmaximum voor de publieke en semipublieke sector is per 1 januari 2016 vastgesteld op €~~

179.000; het wordt jaarlijks bij ministeriële regeling geïndexeerd (zie artikel 2.3, tweede, derde en vierde lid, van de Wnt). De gedachte achter deze weigeringsgrond is dat bij subsidieaanvragers die hogere bezoldigingen dan dat bedrag overeenkomen gegronde redenen bestaan om aan te nemen dat een deel van de subsidie aan dergelijke bezoldigingen wordt besteed. Vanuit het oogpunt van doelmatige besteding van subsidiegeld wordt dit onwenselijk geacht.

Als de doelmatige besteding van subsidiegeld niet in het geding is – bijvoorbeeld omdat het een zeer geringe subsidie betreft of duidelijk is dat de gelden niet besteed zullen worden aan de salariskosten – kunnen burgemeester en wethouders afzien van weigering ondanks dat er bij de aanvrager sprake is van bezoldigingen die het maximum overtreffen. Als de subsidiegelden niet besteed zullen worden aan salariskosten, dan zal het aan de aanvrager zijn om dit (uit eigen beweging) te onderbouwen.

De weigeringsgrond heeft betrekking op alle subsidieaanvragers, niet alleen op instellingen die al onder de Wnt vallen. Bovendien wordt gekeken naar alle bezoldigingen die door de aanvrager met functionarissen (met of zonder dienstbetrekking) zijn overeengekomen en dus niet alleen naar die bezoldigingen die zijn overeengekomen met een topfunctionaris als bedoeld in de Wnt.]

Onderdeel [fg](#) ten slotte geeft het college de bevoegdheid in een subsidieregeling nog andere weigeringsgronden op te nemen, bijvoorbeeld weigeringsgronden die specifiek met de te subsidiëren activiteiten samenhangen.

Als de Europese Commissie tot het oordeel is gekomen dat een subsidie niet in overeenstemming is met de artikelen 107 en 108 van het [VWEU Verdrag betreffende de Werking van de Europese Unie](#), dan moet de verleende subsidie ingetrokken en teruggevorderd worden (inclusief rente). [Dit op grond van artikel 3 van de Wet terugvordering staatssteun. Het vierde lid geeft het college de bevoegdheid om hier uitvoering aan te geven.](#) Een bepaling daarover in de (model-)ASV (2013) is daarvoor niet nodig, omdat deze verplichting rechtstreeks uit de Wet terugvordering staatssteun voortvloeit.

Een subsidie kan ook (geweigerd en) ingetrokken worden in het geval en onder de voorwaarden, bedoeld in artikel 3 van de Wet Bibob. Dit volgt rechtstreeks uit artikel 6 van die wet.

Artikel 10. Verantwoording
[Dit artikel spreekt voor zich.](#)

Artikel 11. Algemene verplichtingen van subsidie-ontvanger

Dit artikel bevat een meldingsplicht (eerste lid) en informatieplicht (tweede lid) die voor alle subsidie-ontvangers geldt. Met ‘schriftelijk’ in het eerste lid is meer bedoeld dan ‘op papier geschreven’. De melding kan ook digitaal worden gedaan als het college de digitale weg open heeft gesteld.

Artikel 12. Aan een subsidie te verbinden bijzondere verplichtingen

Dit artikel bevat een bevoegdheidsgrondslag voor het college om aan de subsidie bepaalde ‘bijzondere’ verplichtingen te verbinden, in aanvulling op wat reeds mogelijk is op grond van de Awb (zie artikel 4:37 van de Awb).

Wat betreft het tweede en derde lid wordt het creëren van deze mogelijkheid onder bepaalde voorwaarden geboden door de artikelen 4:38 (voor zover het betreft verplichtingen die strekken tot verwezenlijking van het doel van de subsidie) en 4:39 (voor zover het betreft verplichtingen die niet strekken tot verwezenlijking van het doel van de subsidie) [van de Awb](#). In beginsel dient de [verordening](#)

| **ASV** hiervoor een uitdrukkelijke grondslag te bieden, of – in het geval van verplichtingen die strekken tot verwezenlijking van het doel van de subsidie – de verleningsbeschikking.

Het tweede lid ziet op de verplichtingen die verband houden met de verwezenlijking van het doel van de subsidie. Daarbij kan bijvoorbeeld worden gedacht aan eisen inzake de deskundigheid van de personen die de te subsidiëren activiteit uit zullen voeren.

Het derde lid maakt het mogelijk om verplichtingen op te leggen die niet strekken tot verwezenlijking van het eigenlijke doel van de gesubsidieerde activiteit. Het betreft echter geen vrijbrief, deze verplichtingen moeten wel enig verband houden met de gesubsidieerde activiteit. Het kan bijvoorbeeld gaan om het opleggen van de verplichting om een extra inspanning te leveren om een bepaalde doelgroep te betrekken bij de gesubsidieerde activiteiten of om de activiteiten op de meest milieuvriendelijke manier uit te oefenen. Uit de wetsgeschiedenis blijkt dat met het opleggen van oneigenlijke subsidieverplichtingen terughoudendheid dient te worden betracht (Kamerstukken II 1993/94, 23 700, nr. 3, p. 66). Als het college van deze aanvullende mogelijkheid gebruik maakt moet dat duidelijk gemotiveerd worden.

| In artikel 4:41 van de Awb is bepaald dat in bepaalde gevallen de subsidie-ontvanger, voor zover het verstrekken van de subsidie heeft geleid tot vermogensvorming, daarvoor een vergoeding verschuldigd is aan het bestuursorgaan. Het gaat daarbij om de volgende gevallen:

- | - als de subsidie-ontvanger voor de gesubsidieerde activiteiten gebruikte of bestemde goederen vervreemdt of bezwaart of de bestemming daarvan wijzigt;
- | - als de subsidie-ontvanger een schadevergoeding ontvangt voor verlies of beschadiging van voor de gesubsidieerde activiteiten gebruikte of bestemde goederen;
- als de gesubsidieerde activiteiten geheel of gedeeltelijk worden beëindigd;
- als de subsidieverlening of de subsidievaststelling wordt ingetrokken of de subsidie wordt beëindigd, of
- de rechtspersoon die de subsidie ontving wordt ontbonden.

Deze vergoedingsplicht echter geldt alleen als hierin is voorzien in de verordening of subsidieregeling, of – als deze ontbreken – in de subsidiebeschikking. Daarbij moet zijn bepaald hoe de hoogte van de vergoeding wordt berekend (dit hoeft geen volledige compensatie te betreffen). Met het vierde lid krijgt het college de bevoegdheid om hier uitvoering en invulling aan te geven. In de praktijk zal dit alleen aan de orde zijn bij rechtspersonen die jaarlijks subsidie ontvangen, maar het is ook mogelijk in andere gevallen.

Artikel 12a. Egalisatiereserve

| De figuur van de egalisatiereserve is gebaseerd op artikel 4:72 van de Awb. Een egalisatiereserve is een reserve van de subsidie-ontvanger waaraan als bestemming het dekken van exploitatierisico's is verbonden. De reserve wordt gevormd om tot een gelijkmatige verdeling van lasten te komen. Op grond van artikel 4:58 van de Awb is artikel 4:72 **van de Awb** alleen van toepassing op per kalender- of boekjaar verstrekte subsidie aan een rechtspersoon en bovendien enkel als dat in de ASV, een subsidieregeling of bij de subsidieverlening is bepaald. De verplichting een egalisatiereserve te vormen als bedoeld in het eerste lid kan dus enkel aan rechtspersonen worden opgelegd, voor per kalender- of boekjaar verstrekte subsidies.

| Het college kan bij een verleningsbeschikking voor een subsidie die per kalender- of boekjaar wordt verstrekt en die meer dan [**bedrag (bijvoorbeeld € 50.000)**] bedraagt bepalen dat de subsidie-ontvanger een egalisatiereserve dient te vormen (eerste lid). In dat geval komt het verschil tussen het vastgestelde

subsidiebedrag en de kosten van de activiteiten waarvoor subsidie werd verleend ten gunste of ten laste van de egalisereserve. De reserve wordt dus gevormd uit exploitatieoverschotten om eventuele toekomstige tekorten op te vangen.

Naast een door het college opgelegde verplichting kan op grond van het tweede lid elke subsidie-ontvanger het college verzoeken een egalisereserve te mogen vormen.

Omdat de egalisereserve dient om tekorten in het ene jaar te compenseren met overschotten in het andere jaar, heeft de toepassing van het eerste of tweede lid alleen zin bij subsidies die in een reeks van jaren achter elkaar worden verstrekt.

Artikel 13. Wijze van verstrekking en eindverantwoording subsidies tot en met € 5.000

Kenmerkend voor subsidies tot en met € 5.000 is dat deze kunnen op basis van vertrouwen worden verleend verstrekt; er wordt dan niet meer standaard om verantwoording gevraagd. In plaats daarvan geldt een actieve meldingsplicht voor de subsidie-ontvanger bij niet nakoming van de voorwaarden (zie artikel 11). Achteraf kan een risicogeoriënteerde controle plaatsvinden bij de subsidie-ontvanger.

Als de subsidieontvanger al (positief) bekend is zal de subsidie bij een dergelijk klein bedrag meestal direct vastgesteld en uitbetaald kunnen worden (~~eerste lid~~). In andere gevallen kan er eerst verleend worden, gevolgd door een ambtshalve vaststelling (eerste lid). In zo'n geval wordt een eventueel voorschot in één termijn (lump-sum) verstrekt en hoeft de subsidie-ontvanger geen aanvraag voor subsidievaststelling (verantwoording) in te dienen. Hierdoor kunnen de lasten voor zowel de subsidieaanvrager als de subsidieverstrekker worden bespaard, terwijl toch het risico voor de gemeente beperkt blijft.

Verder wordt in het geval van verlening gevolgd door ambtshalve vaststelling, in de subsidiebeschikking vermeld wanneer de gesubsidieerde activiteiten moeten zijn verricht. De subsidie wordt vervolgens, binnen een nader bepaalde termijn, ambtshalve vastgesteld door de subsidieverstrekker. In het tweede lid is een afwijkende termijn opgenomen voor situaties waarin speciale rapportageverplichtingen worden opgelegd.

Artikel 14. Eindverantwoording subsidies tussen € 5.000 en € 50.000

In dit artikel is bepaald op welke wijze subsidie-ontvangers subsidie tussen € 5.000 en € 50.000 aan het college dienen te verantwoorden; er dient een aanvraag tot vaststelling ingediend te worden (eerste lid), deze bevat een inhoudelijk verslag waaruit blijkt in hoeverre de gesubsidieerde activiteiten zijn verricht en aan de verplichtingen is voldaan (tweede lid). Ingevolge artikel 10 wordt de wijze van verantwoording al bij het besluit tot verlening van de subsidie aan de subsidie-ontvanger bekend gemaakt.

Met betrekking tot het inhoudelijk verslag kan vooraf bij de subsidieverlening al zijn aangegeven op welke manieren het aantonen kan plaatsvinden. Er kunnen daarbij verschillende instrumenten worden gebruikt, zoals bestuurs- en activiteitenverslagen, een managementverklaring, een deskundigenverklaring, ~~of~~ andere bewijsstukken (bijvoorbeeld een publicatie), enz. Het verslag kan ook bestaan uit een algemeen jaarverslag van een rechtspersoon. Het gaat er om dat duidelijk is dat de verkregen subsidie is aangewend voor het doel waarvoor de subsidie werd verstrekt. Voorts kan het college, overeenkomstig het derde lid, in een subsidieregeling aangeven andere bewijsmiddelen te verlangen dan een inhoudelijk verslag. Uiteraard mogen van de aanvrager alleen die gegevens verlangd worden die noodzakelijk zijn voor het beoordelen van de verantwoording; dit volgt uit de AVG.

Artikel 15. Eindverantwoording subsidies van meer dan € 50.000

Bij subsidies vanaf € 50.000 wordt uitgegaan van de traditionele afrekening van subsidies; op basis van gerealiseerde kosten en baten. De vaststelling van de subsidie vindt plaats op basis van uitgevoerde activiteiten en gerealiseerde kosten. Het derde lid biedt de basis om in een subsidieregeling te bepalen dat er ook andere, waaronder meer of minder, gegevens gevraagd worden. [Uiteraard mogen van de aanvrager alleen die gegevens verlangd worden die noodzakelijk zijn voor het beoordelen van de verantwoording; dit volgt uit de AVG.](#)

Artikel 16. Subsidievaststelling subsidies van meer dan € 5.000

Het eerste lid bevat – overeenkomstig artikel 4:13 van de Awb – de termijn waarbinnen de beschikking gegeven dient te worden; wel bestaat de mogelijkheid tot verdagen (tweede lid). Het merendeel van de aanvragen zal binnen deze beslistermijn kunnen worden afgehandeld. Meer ingewikkelde aanvragen vergen soms meer tijd. De verdaging van de beslistermijn – voor de duur van ten hoogste de in het tweede lid nader bepaalde termijn – biedt dan uitkomst. Een besluit tot verdaging op grond van het tweede lid is appellabel (dit in tegenstelling tot een mededeling op grond van artikel 4:14 [van de Awb](#) dat de – eventueel verdaagde – termijn niet gehaald wordt). [Uiteraard mogen van de aanvrager alleen die gegevens verlangd worden die noodzakelijk zijn voor het beoordelen van de verantwoording; dit volgt uit de AVG.](#)

Artikel 17. Berekening van uurtarieven, uniforme kostenbegrippen

Dit artikel schrijft voor dat als het college bij de bepaling van de subsidiabele kosten gebruik maakt van uurtarieven, de berekeningswijze hiervan en de voorgeschreven definities in een subsidieregeling vastgelegd dienen te worden. De aanvrager zal daarmee dan bij zijn aanvraag rekening moeten houden. Bij subsidies waarop een Europees steunkader van toepassing is, is het college hierin beperkt tot tarieven en kostenbegrippen die voldoen aan de eisen van het toepasselijke steunkader.

Artikel 18. Hardheidsclausule

Deze hardheidsclausule is opgenomen omdat in uitzonderlijke gevallen vasthouden aan een termijn in de ASV of de toepasselijke subsidieregeling wegens bijzondere omstandigheden onevenredig kan zijn tot de daarmee te dienen belangen. Op grond van het eerste lid [kunnen burgemeester en wethouders kan het college](#) dan een andere termijn vaststellen.

Op grond van het tweede lid [kunnen burgemeester en wethouders kan het college](#) bovendien in een subsidieregeling een hardheidsclausule opnemen die ziet op nader in die subsidieregeling aangegeven bepalingen. Een te treffen voorziening, die niet in de verordening of subsidieregeling is voorzien, dient altijd binnen de doelstellingen van de subsidie te passen.

Bijlage bij Model-ASV 2013 (gewijzigd model, juni 2019)–

Model –Subsidieregeling (gewijzigd model, juni 2019)

Opzet voor een subsidieregeling

~~(Laatst gewijzigd: 08-07-2016xx-xx-2019)~~

~~(Geconsolideerde versie, geldig vanaf: 08-07-2016xx-xx-2019)~~

InleidingAlgemeen

In een Algemene subsidieverordening (hierna: ASV) wordt de hoofdstructuur van het subsidieproces neergelegd. De beleidsinhoudelijke elementen worden vervolgens in subsidieregelingen vastgelegd. De bevoegdheid tot het vaststellen hiervan wordt in artikel 3 van de ASV gedelegeerd aan het college. In een subsidieregeling wordt in ieder geval vastgesteld welke activiteiten in aanmerking komen voor subsidie. Verder kan worden vastgesteld wat de doelgroep van de subsidie is, welke kosten in aanmerking komen, hoe het beschikbare budget wordt verdeeld over de aanvragen, enz~~te~~. Ook kan op punten worden afgeweken van de hoofdregels zoals neergelegd in de ASV. Hierdoor is het mogelijk een subsidieregeling op maat te snijden. Zeker waar een subsidieregeling onder een Europees steunkader wordt gebracht verdient dit aandacht.

Ter bevordering van de duidelijkheid, eenvoud en onderlinge afstemming van regelingen adviseert de VNG de gemeenten zo veel mogelijk gebruik te maken van de [Model Algemene subsidieverordening 2013](#) (hierna: ~~M~~model-ASV 2013) en een uniforme benaming en ~~deze~~ ~~M~~model-voor-een-Subsidieregeling te gebruiken. Het gebruik van beleidsregels dient zoveel mogelijk te worden vermeden. Beleidsregels vullen in hoe er toepassing wordt gegeven aan een bestaande bevoegdheid van het bestuursorgaan (artikel 4:81, eerste lid, van de [Algemene wet bestuursrecht](#) (hierna: Awb)). Beleidsregels binden alleen het bestuursorgaan zelf en werken niet extern. Met beleidsregels kunnen niet rechtstreeks verplichtingen aan burgers worden opgelegd. In ieder geval kunnen zaken als termijnen en subsidieverplichtingen niet worden geregeld via een beleidsregel. Het is wel mogelijk om een omschrijving van regels die een uitleg geven aan bepalingen uit de ASV en subsidieregelingen, zoals de afweging van belangen of de vaststelling van feiten, op te stellen in de vorm van beleidsregels. Zodra het echter gaat om normstelling dient de norm te worden verwerkt in de artikelen van een verordening of nadere regeling (subsidieregeling).

Karakter van dit model

In elke gemeente kan het soort activiteiten waarvoor subsidies worden verstrekt erg verschillen, en daarmee ook de inhoud van een subsidieregeling. Ook tussen gemeenten kunnen de verschillen groot zijn. Het is voor de VNG daardoor niet mogelijk om één model met daarin enkele varianten te ontwikkelen, zoals wel bij de model-ASV 2013 is gebeurd. Het hierna volgende model is te beschouwen als een raamwerk met een aanbevolen volgorde voor de bepalingen, een set aandachtspunten en waar mogelijk zo concreet mogelijke voorbeeldbepalingen. Het geheel sluit uiteraard aan bij de model-ASV 2013.

Met opmaak: Lettertype: Niet Vet

Leeswijzer modelbepalingen

- [...] of (bijvoorbeeld) [datum] = door gemeente in te vullen, zie bijvoorbeeld artikel 3, eerste lid.
- [iets **EN/OF** iets] = door gemeente te kiezen, zie bijvoorbeeld artikel 16, tweede lid.
- [iets] = facultatief, zie bijvoorbeeld artikel 3, tweede lid.
- [(iets)] = een voorbeeld ter illustratie of uitleg voor gemeente, zie bijvoorbeeld artikel 12.
- Combinaties zijn ook mogelijk, zie bijvoorbeeld artikel 4, dat facultatief is en dat door de gemeente ingevuld moet worden (uiteraard alleen als besloten wordt het artikel over te nemen).
- Ook wordt er gewerkt met varianten waaruit gekozen kan worden. Hierbij kan het voorkomen dat de ene variant uit meer artikelen bestaat dan een andere variant, zie bijvoorbeeld artikel 8.

Let op: alle toelichting en implementatiehandleidingvoorbeelden staan in een kader bij de desbetreffende onderdelen.

Besluit van burgemeester en wethouders van [naam gemeente] tot vaststelling van de Subsidieregeling [onderwerp, naam gemeente en eventueel jaartal]

Het college van burgemeester en wethouders van [naam gemeente];
overwegende dat het gemeentebestuur [beleidsdoel] wil bevorderen door het verstrekken van subsidies voor activiteiten die daaraan bijdragen;
gelet op de [citeertitel ASV];
besluit vast te stellen de Subsidieregeling [onderwerp, naam gemeente en eventueel jaartal]:

Toelichting:

Het verdient aanbeveling het beleidsdoel zo SMART mogelijk te formuleren, vooral met het oog op de omschrijving van de te subsidiëren activiteiten (artikel 3) en de verdeelcriteria bij een tendersysteem (artikel 8 variant 2).

[Artikel 1. Definitiebegripsomschrijvingen

In deze regeling wordt verstaan onder:

- *algemene groepsvrijstellingsverordening: Verordening (EU) nr. 2017/1084 van de Commissie tot wijziging van Verordening (EU) nr. 651/2014 van de Commissie van 17 juni 2014 waarbij bepaalde categorieën steun op grond van de artikelen 107 en 108 van het Verdrag met de interne markt verenigbaar worden verklaard (PbEU L 156/1) ~~Verordening (EU) nr. 651/2014 van de Commissie van 17 juni 2014 waarbij bepaalde categorieën steun op grond van de artikelen 107 en 108 van het Verdrag met de interne markt verenigbaar worden verklaard (PbEU L 127)~~, dan wel later daar voor in de plaats tredende Europese regelgeving;*
- [...].]

Met opmaak: Lettertype: 11 pt

[Toelichting:

Het zal niet altijd nodig zijn om – in aanvulling op de begripsomschrijvingen-definities van de ASV – begrippen te omschrijven. Bij bijvoorbeeld subsidieregelingen die onder de algemene groepsvrijstellingsverordening (hierna: AGVV) gebracht worden kan het echter wel voor de hand liggen; de volgende begrippen kunnen dan nodig zijn:

- kleine onderneming: kleine onderneming in de zin van de algemene groepsvrijstellingsverordening;
- middelgrote onderneming: een middelgrote onderneming in de zin van de algemene groepsvrijstellingsverordening.]

Met opmaak: Lettertype: Cursief

Met opmaak: Lettertype: Cursief, Niet Markeren

Met opmaak: Lettertype: Cursief

Artikel 2. Toepassingsbereik

Het bepaalde in deze subsidieregeling is enkel van toepassing op de verstrekking van subsidies door burgemeester en wethouders voor de in artikel 3 bedoelde activiteiten.

Artikel 3. Activiteiten

1. Subsidie kan uitsluitend worden verstrekt voor **[[concrete activiteiten] OF** voor activiteiten die bijdragen aan **[het bereiken van bepaalde beleidsdoelen of /resultaten]]**.

2. De activiteiten dienen **[nadere aanduiding, (bijvoorbeeld**

a. Uitgevoerd te worden door personen met ten minste diploma [...]**X**;

b. bereikbaar te zijn voor mensen met een fysieke beperking;

c. afgerond te zijn vóór [datum]**-Y**;

d. [...].]

Verplicht Toelichting

Eerste lid

Het kan gaan om concreet aan te duiden activiteiten, zoals de aanschaf en het in gebruik nemen van een zonnepaneel, het organiseren van een evenement, het in stand houden van een bibliotheek of een museum.

Het kan ook gaan om activiteiten die op zichzelf niet zo goed concreet te omschrijven zijn, maar wel aan te duiden zijn in termen van de beleidsdoelen of te bereiken resultaten, of waarvan de gemeente het aan de creativiteit van de subsidieaanvrager wil overlaten hoe deze dat doel wil bereiken. Voorbeelden van mogelijke formulering: **a**Activiteiten die bijdragen aan het vergroten van de kwaliteit van het vrijwillig kader van de vereniging [...]**en**; activiteiten die bijdragen aan de participatie van ouderen,**f** jongeren,**en**z**te. aan [...]/ete. aan**...

Met opmaak: Lettertype: Niet Vet

[Tweede lid

Het hangt van de omstandigheden af of nadere eisen aan de te subsidiëren activiteiten het beste hier ingekaderd kunnen worden, of als aanvullende weigeringsgronden in artikel 12 van de subsidieregeling opgenomen kunnen worden.]

Met opmaak: Lettertype: Niet Vet

Met opmaak: Lettertype: Cursief

Let op: **Om** een subsidie onder het Europees steunkader te brengen dient aangesloten te worden bij de activiteiten waarvoor het betreffende steunkader geldt. Zie daarover verder www.europadecentraal.nl en de bij deze model-ASV 2013 modelverordening-behorende VNG ledenbrieven Lbr. 13/075 van 27 september 2013, en Lbr. 16/056 van 8 juli 2016.

Met opmaak: Geen afstand

[Artikel 4. Doelgroep

Subsidie wordt uitsluitend verstrekt aan [nadere aanduiding doelgroep].]

[Toelichting:

Een nadere aanduiding van de doelgroep is lang niet altijd nodig. Afhankelijk van het onderwerp kan het soms praktisch zijn om de doelgroep nader in te kaderen. Bijvoorbeeld bij subsidies aan vrijwilligersorganisaties is het aan te bevelen te bepalen dat de subsidie alleen wordt verstrekt aan een stichting of vereniging.

Let op: ~~++~~ **h**et bieden van bepaalde voordelen aan personen die woonachtig zijn in een specifieke gemeente of regio kan discriminerend zijn. Als alleen personen uit de gemeente gebruik kunnen maken van een subsidie of korting druist dat in tegen de regels van vrij verkeer. Discriminatie naar nationaliteit is immers expliciet in het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie (hierna: VWEU) uitgesloten. Artikel 18 van het VWEU verbiedt ~~---~~ "elke discriminatie op grond van nationaliteit". Dit betekent zowel dat er geen ongerechtvaardigd onderscheid tussen de verschillende lidstaten gemaakt mag worden, als dat er geen onderscheid tussen EU-burgers gemaakt mag worden puur op basis van hun nationaliteit.

Let op: ~~Om~~ een subsidie onder het Europees steunkader te brengen dient aangesloten te worden bij de activiteiten waarvoor het betreffende steunkader geldt. Zie daarover verder www.europadecentraal.nl en de bij ~~deze modelverordeningde model-ASV 2013~~ behorende [VNG ledenbrieven Lbr. 13/075 van 27 september 2013, en Lbr. 16/056 van 8 juli 2016.](#)

Facultatief.

[Artikel 5. Kosten die voor subsidie in aanmerking komen

1. De subsidie heeft uitsluitend betrekking op de kosten die resteren na aftrek van bijdragen van derden en die naar het oordeel van burgemeester en wethouders noodzakelijk zijn voor [...].

OF

1. Voor subsidie komen de redelijk gemaakte kosten in aanmerking die direct verbonden zijn met de uitvoering van een activiteit als bedoeld in artikel 3.
2. Niet voor subsidie in aanmerking komen de kosten van [... (bijvoorbeeld salarissen, kosten die door de subsidie-ontvanger zijn gemaakt vóór die indiening van de aanvraag, enz~~te~~.)].

EN/OF

De eventuele restwaarde van specifiek voor de subsidiabele activiteiten aangeschafte apparatuur maakt geen deel uit van de subsidiabele kosten.

EN/OF

Voor subsidie in aanmerking komen [**percentage**] van de salariskosten.]

Met opmaak: Lettertype: Niet Cursief

OF

~~2. Voor zover loonkosten subsidiabel zijn, worden daartoe uitsluitend gerekend de loonkosten van het rechtstreeks bij de uitvoering van de gesubsidieerde activiteit betrokken personeel, tot ten hoogste het bedrag, bedoeld in artikel 2.3, eerste lid, van de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector per persoon per kalenderjaar.~~

3. Voor zover overheadkosten als bedoeld in artikel 1, eerste lid, onder l, van het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten subsidiabel zijn, bedragen deze niet meer dan **[percentage (bijvoorbeeld 20 %)]** van de subsidiabele loonkosten.]

Toelichting

Eerste en tweede lid

Bij (grote) instellingen die hoge salarissen betalen kan worden bereikt dat het subsidiegeld zo doelmatig mogelijk wordt besteed door de salariskosten niet of maar gedeeltelijk te betrekken bij de berekening van de subsidiabele kosten. ~~Dat kan in redelijke algemene termen, of er kan uitdrukkelijk aangesloten worden bij de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (hierna: WNT).~~

Laatste (facultatieve) optie

~~Een uitdrukkelijke koppeling met de WNT is gemaakt in de laatste (facultatieve) optie voor het tweede lid (waar in dit geval ook een facultatief derde lid bij hoort). Dat tweede lid regelt dat onder loonkosten uitsluitend wordt verstaan de bezoldiging van het personeel dat rechtstreeks bij de uitvoering van de subsidiabele activiteit is betrokken. De bezoldiging is de optelsom van de beloning, de belastbare vaste en variabele onkostenvergoedingen en de beloningen betaalbaar op termijn, met uitzondering van de omzetbelasting. Voor dit begrip is aansluiting gezocht bij het begrip bezoldiging uit WNT (zie artikel 1.1, eerste lid, onder e, van die wet). Bovendien mag de bezoldiging slechts tot de loonkosten worden gerekend als die niet hoger is dan het algemene bezoldigingsmaximum voor de publieke en semipublieke sector (dit bedrag wordt ontleend aan artikel 2.3 van de WNT en is per 1 januari 2016 vastgesteld op € 179.000; het wordt jaarlijks bij ministeriële regeling geïndexeerd (zie artikel 2.3, tweede tot en met derde en vierde lid, van de WNT). De gedachte hierachter is dat de bezoldiging van personeel (dat direct bij de uitvoering van de gesubsidieerde activiteit is betrokken) dat hoger is dan voormeld bedrag redelijkerwijs niet kan worden aangemerkt als loonkosten die ten behoeve van de gesubsidieerde activiteit dienen te worden gemaakt.~~

Derde lid

~~Het derde lid regelt dat overheadkosten, voor zover subsidiabel, niet meer mogen bedragen dan het gestelde percentage van de subsidiabele loonkosten. Het tweede lid maakt dat bezoldigingen van indirect betrokkenen (zoals topfunctionarissen of algemene managers die als 'overhead' kunnen worden aangemerkt) slechts gedeeltelijk kunnen worden gesubsidieerd. De bepaling komt erop neer dat de aanvrager voor de hoogte van de aan te vragen subsidie uitsluitend de bezoldiging van personeel dat rechtstreeks bij de gesubsidieerde activiteit is betrokken tot de loonkosten kan rekenen en dat hij bij de aanvraag met een cijfermatige onderbouwing inzichtelijk moet maken dat die bezoldiging per persoon per jaar niet meer bedraagt dan het bezoldigingsmaximum van de WNT. Wat betreft de overheadkosten moet cijfermatig worden onderbouwd dat die niet meer bedragen dan het gestelde percentage van de subsidiabele loonkosten. Als bij de beoordeling van de aanvraag blijkt dat de aanvrager de loonkosten en/of de overheadkosten niet overeenkomstig deze wijze heeft berekend, kan het mede met het oog op het zorgvuldigheidsbeginsel (zoals neergelegd in artikel 3:2 van de Awb) aangewezen zijn om de aanvrager in de gelegenheid te stellen de aanvraag op dit punt aan te passen. Bij de vaststelling van de subsidie kunnen gemeenten ook achteraf controleren of deze voorwaarde daadwerkelijk is nageleefd. Gemeenten kunnen in dat verband vragen naar bewijsstukken en/of een controleverklaring van een accountant wat betreft de bezoldiging van het betrokken personeel.~~

Let op: om een subsidieregeling onder het Europees steunkader te brengen dient aangesloten te worden bij de subsidiabele kosten welke overeenkomstig het betreffende steunkader in aanmerking komen en bij

Met opmaak: Lettertype: Niet Vet, Niet Markeren

Met opmaak: Lettertype: Niet Vet

Met opmaak: Lettertype: Niet Vet, Niet Markeren

Met opmaak: Lettertype: Niet Vet

het daarin gestelde maximum-steunpercentage. Zie daarover verder www.europadecentraal.nl en de bij ~~deze modelverordening~~ [model-ASV 2013](#) behorende [VNG ledenbrieven Lbr. 13/075 van 27 september 2013, en Lbr. 16/056 van 8 juli 2016.](#)]

Facultatief.

Facultatief.

[Artikel 6. Hoogte van de subsidie

Een subsidie bedraagt maximaal **[bedrag]**.

OF

Een subsidie bedraagt **[percentage]** van de subsidiabele kosten, met een maximum van **[bedrag]**.]

Facultatief.

[Toelichting

Let op: om een subsidieregeling onder het Europees steunkader te brengen dient aangesloten te worden bij de berekeningswijze die het betreffende steunkader voorschrijft en bij het daarin gestelde maximum-steunpercentage. Bij subsidieregelingen waarin aansluiting is gezocht bij de [Algemene groepsvrijstellingsverordening \(AGVV\)](#) ligt het bijvoorbeeld voor de hand dat de hoogte van de subsidie afhankelijk is van de vraag of de subsidieaanvrager een kleine, een middelgrote of een grote onderneming is. Zie daarover verder www.europadecentraal.nl en de bij ~~deze modelverordening~~ [model-ASV 2013](#) behorende [VNG ledenbrieven Lbr. 13/075 van 27 september 2013, en Lbr. 16/056 van 8 juli 2016.](#)]

Met opmaak: Lettertype: Vet, Niet Markeren

Facultatief.

[Artikel 7. Berekening van uurtarieven, uniforme kostenbegrippen

Variant 1

(Geen algemene modelbepaling) (hieronder wel een modelbepaling die enkel betrekking heeft op uurtarieven bij organisaties waar 'topinkomens' worden uitgekeerd).

OF

Facultatief.

Met opmaak: Lettertype: Calibri, 11 pt, Cursief

Met opmaak: Lettertype: Niet Vet

Met opmaak: Lettertype: Calibri, 11 pt, Niet Vet, Cursief

Variant 2 [Artikel 7. Berekening van uurtarieven, uniforme kostenbegrippen]

1. Als de subsidieaanvrager voor het jaar of de jaren waarop de aanvraag betrekking heeft met een functionaris een bezoldiging overeenkomt of is overeengekomen die hoger is dan het bedrag, bedoeld in artikel 2.3, eerste lid, van de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector, dan berekent hij subsidiabele uurtarieven op basis van:

— a. integrale kosten;

— b. kosten per kostendrager vermeerderd met een forfaitair vastgestelde opslag voor indirecte kosten, of

Met opmaak: Lettertype: Niet Vet

~~c. een forfaitair vastgesteld uurtarief.~~

~~2. Bij de berekeningswijze, bedoeld in het eerste lid, onder a en b, bedraagt het brutoloon van de betreffende medewerkers ten hoogste het twaalfvoud van de bezoldiging in de zin van artikel 1, eerste lid, van de Wet rechtspositie ministers en staatssecretarissen. 3. Bij de berekeningswijze, bedoeld in het eerste lid, onder b, wordt het subsidiabele uurtarief berekend door de loonkosten van de betreffende medewerkers te vermeerderen met een opslag van [percentage (bijvoorbeeld 20%)] voor indirecte kosten en te delen door 1.600 uren.~~

~~4. Het uurtarief, bedoeld in het eerste lid, onderdeel c, bedraagt ten hoogste [bedrag (bijvoorbeeld € 90)].~~

~~Toelichting: Als de weigeringsgrond van artikel 9, eerste lid, aanhef en onder c, is overgenomen, dan heeft dit artikel geen toegevoegde waarde.~~

Toelichting

Variant 1

Als bij de bepaling van de subsidiabele kosten gebruik wordt gemaakt van uurtarieven, dienen deze door de subsidieaanvrager berekend te worden met gebruikmaking van een bij de subsidieregeling of bij de subsidieverlening voorgeschreven berekeningswijze ([artikel 17 van de model-ASV 2013](#)). Daarbij dient uitgegaan te worden van bij de subsidieregeling of bij de subsidieverlening voorgeschreven definities. Meer informatie vindt u in het [Kader financieel beheer Rijksbrede subsidies \(Kamerstukken II 2008/09, 31 865, nr. 5\)](#) [kader \[1\]](#) en de bij [deze modelverordeningde model-ASV 2013](#) behorende ledenbrief [Lbr. 13/075 van 27 september 2013](#) ([pag. 40 e.v.](#)).

Let op: om een subsidieregeling onder het Europees steunkader te brengen dient aangesloten te worden bij de tarieven en kostenbegrippen die het betreffende steunkader voorschrijft. Zie daarover verder [www.europadecentraal.nl](#) en de bij [deze modelverordeningde model-ASV 2013](#) behorende [VNG ledenbrieven Lbr. 13/075 van 27 september 2013, en Lbr. 16/056 van 8 juli 2016](#). [Variant 2](#) [Variant 2 geeft een modelbepaling die enkel betrekking heeft op uurtarieven waar 'topinkomens' worden uitgekeerd.](#)

Met opmaak: Lettertype: Cursief

Artikel 8. Wijze van verdeling

~~Variant **A1** (~~eerst-komt-eerst-maakt~~):~~

- ~~1. Verstrekking van subsidie vindt plaats op volgorde van ontvangst van complete aanvragen, totdat het voor de betrokken subsidie vastgestelde subsidieplafond is bereikt.~~
- ~~2. Als de aanvrager krachtens artikel 4:5 van de Algemene wet bestuursrecht de gelegenheid heeft gehad de aanvraag aan te vullen, geldt als datum van ontvangst van de aanvraag de datum waarop de aangevulde aanvraag is ontvangen.~~
- ~~3. Indien het vastgestelde subsidieplafond dreigt te worden overschreden of wordt overschreden als gevolg van het aantal aanvragen dat op dezelfde dag wordt ontvangen, worden de aanvragen die op die dag ontvangen zijn, door middel van loting gerangschikt.~~

~~Variant **2B** (~~tendersysteem~~):~~

- ~~1. **Indien het subsidieplafond wordt bereikt, vindt** verstrekking van subsidie ~~vindt~~ plaats in volgorde van de door burgemeester en wethouders aangebrachte rangschikking, totdat het voor de betrokken subsidie vastgestelde subsidieplafond is bereikt.~~
- ~~2. Bij de rangschikking van de aanvragen kennen burgemeester en wethouders punten toe aan de hand van de volgende aspecten en tot het daarbij vermelde maximum aantal:~~

- a. [... (bijvoorbeeld de mate waarin de activiteiten bijdragen aan [specifiek beleidsdoel waar deze subsidieregeling op ziet] ([aantal] {40 punten})); gemeentelijke subsidiiedoelstellingen (40)];
- b. [... (bijvoorbeeld de prijs/kwaliteitverhouding ({30aantal} punten))];
- c. [... (bijvoorbeeld de mate waarin de activiteit waarop de aanvraag betrekking heeft bijdraagt aan afgeleid beleidsdoel ([aantal] 30 punten))]; [specifiek beleidsdoel] (30)];
- d. [... (bijvoorbeeld de mate waarin de activiteit ten goede komt aan inwoners van wijk [...] OF jongeren OF ouderen OF ~~mensen met een fysieke beperking OF [...]~~ ([aantal] 30 punten))];
- e. [...].

Verplicht als er met subsidieplafonds gewerkt wordt.

Toelichting

Als er met subsidieplafonds gewerkt wordt, dan schrijft de ASV voor dat in de betrokken subsidieregeling de wijze van verdeling wordt bepaald. Zie in dit verband ook de toelichting bij artikel 5 van de model-ASV 2013 voor aandachtspunten.

Bij de verdeling van het subsidieplafond gaat het in feite om verdeling van schaarse rechten (subsidiegeld). Dat heeft tot gevolg dat de rechtsnorm die ertoe strekt dat bij de verdeling van schaarse vergunningen aan (potentiële) gegadigden ruimte moet worden geboden om naar de beschikbare vergunning(en) mee te dingen, ook van toepassing is op de verdeling van het subsidieplafond. De beschikbaarheid van de schaarse subsidie, de verdelingsprocedure, het aanvraagtijdstip en de toe te passen criteria moeten daarom allemaal tijdig bekend zijn. Zie ABRvS 11-07-2018, ECLI:NL:RVS:2018:2310, m.nt. J.E. van den Brink (1) en A. Drahmman (2).

Hier zijn twee voor de hand liggende varianten uitgewerkt; eerst-komt-eerst-maalt en het tendersysteem.

Variant 1

De meest eenvoudige vorm is een verdeelmechanisme op volgorde van ontvangst van de aanvragen, "wie het eerst komt, het eerst maalt", waarbij aanvragen in volgorde van ontvangst van de volledige aanvraag worden behandeld. Als het subsidieplafond wordt bereikt, worden de volgende aanvragen afgewezen.

Variant 2

Een andere vorm is een tendersysteem, waarbij het beschikbare budget wordt verdeeld over de complete, tijdig ingediende aanvragen door middel van een onderlinge vergelijking van de aanvragen en waarbij de beste aanvragen voor subsidie in aanmerking komen. Van belang bij dit systeem is dat helder is voor de aanvrager op basis van welke criteria de aanvragen worden getoetst en in rangorde worden gezet. De criteria waaraan een aanvraag wordt getoetst dienen zoveel mogelijk objectief en eenduidig te zijn. Uiteraard moet ook de periode waarin aanvragen kunnen worden ingediend helder zijn en duidelijk bekend worden gemaakt (artikel 7 van de model-ASV 2013 en artikel 10 van deze model-subsidieregeling).

De zinsnede "Indien het subsidieplafond wordt bereikt,..." is toegevoegd om te voorkomen dat er ook een onderlinge afweging van de aanvragen moet plaatsvinden als op de sluitingsdatum blijkt dat het subsidieplafond niet is bereikt; dan kunnen immers alle aanvragen gehonoreerd worden en is onderlinge vergelijking niet nodig.

Met opmaak: Lettertype: Niet Vet

Met opmaak: Lettertype: Niet Vet

Hoe de afwegingscriteria worden bepaald is sterk afhankelijk van het beleidsdoel dat met de subsidie bereikt moet worden in combinatie met de activiteiten zelf. Het is daarom niet goed mogelijk om in dit model concretere voorbeelden van afwegingscriteria te geven dan hier is gedaan. Als het goed is, is in de aanhef van de subsidieregeling het beleidsdoel zo SMART mogelijk omschreven.

Let op: ~~19~~ de in het tweede lid van variant ~~B2~~ opgenomen aspecten evenals het daarbij vermelde maximum aantal toe te kennen punten betreffen slechts voorbeelden.

[Artikel 9. Aanvraag]g

{...Geen modelbepaling}

[Toelichting

Het vierde lid van artikel 6 van de [model-ASV 2013](#) creëert de mogelijkheid voor ~~burgemeester en wethouders~~het college om van het eerste tot en met derde lid afwijkende eisen te stellen met betrekking tot de aanvraag. Gezien de grote mate van vrijheid is geen uitgewerkte modelbepaling opgenomen.

Uiteraard mogen van de aanvrager alleen die gegevens verlangd worden die noodzakelijk zijn voor het beoordelen van de aanvraag; dit volgt uit de Algemene verordening gegevensbescherming.

Als de subsidieregeling onder de de-minimisverordening wordt gebracht, kan het voor de hand liggen om reeds bij de aanvraag om een de-minimisverklaring te vragen. Zie daarover verder [www.europadecentraal.nl](#) en de bij [de model-ASV 2013](#) behorende [VNG ledenbrieven Lbr. 13/075 van 27 september 2013](#), en [Lbr. 16/056 van 8 juli 2016](#).]

~~Geen modelbepaling.~~

[Artikel 10. Aanvraagtermijn

Een aanvraag om een subsidie wordt, in afwijking van artikel 7, eerste lid, van de [citeertitel ASV], ingediend uiterlijk [datum] voorafgaand aan het jaar, of de jaren waarop de aanvraag betrekking heeft.

OF

Een aanvraag om een subsidie wordt, in afwijking van artikel 7, tweede lid, van de [citeertitel ASV], uiterlijk [aantal] weken voorafgaand aan dat boekjaar ingediend.

OF

Een aanvraag om een subsidie wordt, in afwijking van artikel 7, derde lid, van de [citeertitel ASV], ingediend tussen [aantal] en [aantal] weken voordat de aanvrager voornemens is te beginnen met de activiteiten waarvoor de subsidie wordt aangevraagd.

OF

Een aanvraag om een subsidie wordt, in afwijking van artikel 7, derde lid, van de [citeertitel ASV], ingediend tussen [datum] en [datum] van het jaar [...].]

~~Facultatief.~~

Met opmaak: Lettertype: Calibri, 11 pt, Cursief

Met opmaak: Lettertype: Calibri, 11 pt, Niet Vet

[Toelichting

Artikel 7 van de model-ASV 2013 bevat de hoofdregel met betrekking tot de aanvraagtermijnen. In het geval het bij een specifieke subsidieregeling te voorzien valt dat een daarvan afwijkende termijn wenselijk is, kan deze op grond van het vierde lid in de subsidieregeling worden vastgesteld.

Met opmaak: Lettertype: 11 pt

Laatste (facultatieve) optie

Toelichting bij de vierde variant hierboven: d Deze is van belang wanneer het subsidieplafond wordt verdeeld via een tendersysteem. Een vaste sluitingsdatum voor de aanvragen is dan uiteraard noodzakelijk, maar ook een vaste startdatum is van belang met het oog op de transparantie en het bieden van gelijke kansen. De in te vullen data moeten uiteraard worden afgestemd op het tijdvak waarin de activiteit dient te worden uitgevoerd. Bij cultuursubsidies zal dat bijvoorbeeld het theaterseizoen kunnen zijn; bij andere subsidies een kalenderjaar. De aanvraagperiode is dan uiteraard daaraan voorafgaand, met inachtneming van de beslistermijn.

Met opmaak: Lettertype: 11 pt

Met opmaak: Lettertype: 11 pt

Met opmaak: Lettertype: 11 pt

Met opmaak: Lettertype: 11 pt

Bij de verdeling van het subsidieplafond gaat het in feite om verdeling van schaarse rechten (subsidiegeld). Dat heeft tot gevolg dat de rechtsnorm die ertoe strekt dat bij de verdeling van schaarse vergunningen aan (potentiële) gegadigden ruimte moet worden geboden om naar de beschikbare vergunning(en) mee te dingen, ook van toepassing is op de verdeling van het subsidieplafond. De beschikbaarheid van de schaarse subsidie, de verdelingsprocedure, het aanvraagtijdvak en de toe te passen criteria moeten daarom allemaal tijdig bekend zijn. Zie ABRvS 11-07-2018, ECLI:NL:RVS:2018:2310, m.nt. J.E. van den Brink (1) en A. Drahmman (2).

[Artikel 11. Beslistermijn

Burgemeester en wethouders beslissen, in afwijking van artikel 8, eerste lid, van de [citeertitel ASV], uiterlijk op [datum] van het jaar waarin de aanvraag om subsidie is ingediend.

OF

Burgemeester en wethouders beslissen, in afwijking van artikel 8, tweede lid, van de [citeertitel ASV], binnen [aantal] weken nadat de volledige aanvraag om subsidie is ingediend.]

[Toelichting

Artikel 8 van de model-ASV 2013 bevat de hoofdregel met betrekking tot de beslistermijnen. In het geval het bij een specifieke subsidieregeling te voorzien valt dat een daarvan afwijkende termijn wenselijk is, kan deze op grond van het derde lid van artikel 8 van de model-ASV 2013 in de subsidieregeling worden vastgesteld.]

Facultati **[Artikel 12. Aanvullende weigeringsgronden**

Overeenkomstig artikel 9, ~~d~~ vierde lid, aanhef en onder ~~f~~ g, van de [citeertitel ASV] kan subsidieverlening worden geweigerd als:

Met opmaak: Lettertype: Calibri, 11 pt, Niet Vet, Cursief

- a. [... (bijvoorbeeld met de activiteiten waarvoor subsidie wordt gevraagd is ~~—~~ begonnen voordat de aanvraag is ontvangen)];
- b. [... (bijvoorbeeld de aanvrager doelstellingen beoogt of activiteiten zal ontplooiën, die in strijd zijn met het algemeen belang of de openbare orde)];
- c. [... (bijvoorbeeld de activiteiten een politieke, godsdienstige of ~~—~~ levensbeschouwelijke boodschap hebben)];
- d. [... (bijvoorbeeld: ~~—~~ aannemelijk is dat de activiteiten ook zonder subsidie zonder belangrijke vertraging zouden worden uitgevoerd)].]

[Toelichting

~~De **Model**-ASV 2013 maakt het mogelijk om de daarin opgenomen weigeringsgronden bij subsidieregeling aan te vullen ([artikel 9, derde lid, aanhef en onder f](#)).~~

Let op: de hier opgenomen aanvullende weigeringsgronden zijn slechts voorbeelden. De voorbeelden onder b en c leiden in bezwaar en beroep vaak tot discussie. De vraag is dan of deze gronden redelijkerwijs ter beoordeling zijn van het college. Want strikt genomen mag het college zich slechts een oordeel vormen over de activiteiten waarvoor subsidie wordt aangevraagd. Het is vaak eenvoudiger om op inhoudelijke gronden te weigeren. Dat kan door bij het formuleren van de activiteiten en de weigeringsgronden in de subsidieregeling steeds goed de beleidsdoelen waarvoor die specifieke subsidie dient, voor ogen te houden.

Wellicht ten overvloede: het is niet nodig om de weigeringsgronden die reeds zijn opgenomen in de ASV (artikel 9) of die rechtstreeks voortvloeien uit de Awb (in de artikelen 4:25, tweede lid, en 4:35) hier te herhalen. Zie tevens de implementatiehandleidingen (onderdeel van de bij ~~deze modelverordeningde model-ASV 2013~~ behorende VNG ledenbrieven: [Lbr. 13/075 van 27 september 2013](#), en [Lbr. 16/056 van 8 juli 2016](#)) ~~bij artikel 9 van de Model-ASV 2013~~ voor toelichting met betrekking tot (verdere) weigeringsgronden.]

Facultatief.

[Artikel 13. Verplichtingen]

~~{Geen modelbepaling}~~

~~Geen modelbepaling.~~

[Toelichting

Het bestuursorgaan dat bevoegd is om te besluiten over verstrekking van subsidies heeft ook de bevoegdheid om aan de subsidies verplichtingen te verbinden (artikelen 4:37 t/m 4:39 van de Awb). Of aanvulling op het bepaalde in de artikelen 11 en 12 van de [model-ASV 2013](#) nodig is zal erg afhangen van de soort activiteit en van de ontvanger. Bij artikel 11 [van de model-ASV 2013](#) gaat het om [een meldplicht om het tijdig te kunnen ingrijpen als de activiteiten al dan niet door \(dreigen te\) gaan van de activiteiten op zich](#). Bij de verplichtingen van artikel 12, tweede lid en volgende, [van de model-ASV 2013](#) zou je kunnen denken aan verplichtingen met betrekking tot het ontzien van het milieu, of het betrekken van jongeren of ouderen of andere speciale doelgroepen. In de subsidieregeling kan ook worden opgenomen dat het college [bij in de verleningsbeschikking](#) verplichtingen kan opleggen.]

Facultatief.

[Artikel 14. Verantwoording]

~~{Geen modelbepaling}~~

~~Geen modelbepaling.~~

[Toelichting

Als niet in de subsidieregeling wordt bepaald op welke wijze de ~~subsidie-ontvangers~~ [subsidieontvanger](#) de besteding van de subsidie dient te verantwoorden, dan dient dit bij de verleningsbeschikking vermeld te worden (artikel 10 van de [model-ASV 2013](#)). Gezien de grote mate van vrijheid is geen uitgewerkte

Met opmaak: Lettertype: Niet Vet, Niet Cursief

modelbepaling opgenomen.]

[Artikel 15. Aantonen verrichting subsidies tussen € 5.000 en € 50.000]

~~(Geen modelbepaling)~~

~~Geen modelbepaling.~~

~~Geen modelbepaling.~~

[Toelichting

Het derde lid van artikel 14 van de [model-ASV-2013](#) creëert de mogelijkheid voor ~~burgemeester en wethouders~~het college om in een subsidieregeling te kiezen voor een van het eerste en tweede lid van artikel 14 van de [model-ASV 2013](#) afwijkende wijze voor het aantonen in hoeverre de gesubsidieerde activiteiten zijn verricht. Gezien de grote mate van vrijheid is geen uitgewerkte modelbepaling opgenomen.

Bij subsidies van een beperkte omvang of subsidies die aan een vertrouwde ~~subsidie-ontvangersubsidieontvanger~~ worden verstrekt is het niet altijd nodig om een inhoudelijk verslag conform het tweede lid van artikel 14 van de [model-ASV-2013](#) in te dienen. Hetzelfde geldt voor subsidies die voor een doel worden aangewend dat nadere verantwoording van de besteding van het geld overbodig maakt, bijvoorbeeld de huurkosten van een gebouw. De verantwoorde besteding van de subsidie blijkt dan immers al uit het feit dat het betreffende gebouw in gebruik is bij de ~~subsidie-ontvangersubsidieontvanger~~.

Voor dit soort subsidies is, zoals gezegd, in het derde lid de mogelijkheid geopend voor het college om andere bewijsmiddelen te verlangen dan de gebruikelijke. Bij de aanschaf van een speeltoestel bijvoorbeeld kan gedacht worden aan een foto. Bij een gehouden evenement aan een krantenartikel.]

Tabel met opmaak

Facultatief. [Artikel 16. Eindverantwoording van subsidies van meer dan € 50.000

1. Een aanvraag tot vaststelling wordt, in afwijking van artikel 15, eerste lid, aanhef en onder a, van de **[citeertitel ASV]** uiterlijk op **[datum]** van het jaar dat volgt op het betrokken kalenderjaar ingediend.

OF

1. Een aanvraag tot vaststelling wordt, in afwijking van artikel 15, eerste lid, aanhef en onder b, van de **[citeertitel ASV]** uiterlijk **[aantal]** weken na afloop van het betrokken boekjaar ingediend.

OF

1. Een aanvraag tot vaststelling wordt, in afwijking van artikel 15, eerste lid, aanhef en onder c, van de **[citeertitel ASV]** uiterlijk **[aantal]** weken nadat de gesubsidieerde activiteiten zijn verricht ingediend.

2. Een aanvraag bevat, in afwijking van artikel 15, tweede lid, van de **[citeertitel ASV]** [enkel **OF** tevens]:

a. [...];

b. [...].]

~~Geen modelbepaling.~~

[Toelichting

Artikel 15, eerste lid, van de [model-ASV 2013](#) bevat de hoofdregel met betrekking tot de termijnen voor het indienen tot vaststelling. In het geval het bij een specifieke subsidieregeling te voorzien valt dat een daarvan afwijkende termijn wenselijk is, kan deze op grond van het derde lid in de subsidieregeling worden vastgesteld.

Bij subsidies vanaf € 50.000 wordt uitgegaan van de traditionele afrekening van subsidies, namelijk op basis van gerealiseerde kosten en baten. De vaststelling van de subsidie vindt plaats op basis van uitgevoerde activiteiten en gerealiseerde kosten. Bij de financiële eindverantwoording mag de subsidieverstrekker een door een accountant opgesteld stuk vragen. Artikel 15, derde lid, van de [model-ASV 2013](#) biedt de basis om in een subsidieregeling te bepalen dat er ook andere, waaronder minder óf meer, gegevens gevraagd worden. Als een controleverslag van een accountant bij een bepaald soort subsidies niet nodig is, kan in de desbetreffende subsidieregeling worden bepaald dat artikel 15, tweede lid, aanhef en onder d, van de [model-ASV 2013](#) niet van toepassing is. Zekerheid kan bijvoorbeeld deels ook worden verkregen door steekproefsgewijze controles van de uitvoeringsinstanties of door verantwoording in de jaarrekening van een instelling. Vanuit het oogpunt van lastenverlichting wordt hier dus ruimte gecreëerd om uiting te geven aan het uitgangspunt dat de verantwoordingslasten in verhouding moeten staan tot de hoogte van het subsidiebedrag.]

~~Facultatief.~~

[Artikel 17. Subsidievaststelling

1. Een subsidie wordt, in afwijking van artikel 16, eerste lid, van de [\[citeertitel ASV\]](#) vastgesteld binnen [\[aantal\]](#) weken na de ontvangst van een aanvraag tot subsidievaststelling.

2. Subsidies voor de volgende categorieën ~~subsidie-ontvangers~~[subsidieontvangers](#) worden na verlening ambtshalve vastgesteld:

a. [...];

b. [...].]

~~Geen modelbepaling.~~

[Toelichting

Artikel 16, eerste lid, van de [model-ASV 2013](#) bevat de hoofdregel voor ~~binnen welke de~~ termijn ~~waarbinnen~~ het college de subsidie dient vast te stellen. Tegelijkertijd creëert het ook de mogelijkheid voor het college om in de subsidieregeling een hiervan afwijkende termijn vast te stellen.

Artikel 16, derde lid, van de [model-ASV 2013](#) ~~ASV~~ creëert de mogelijkheid om categorieën ~~subsidie-ontvangers~~[subsidieontvangers](#) (bijvoorbeeld ~~subsidie-ontvangers~~[subsidieontvangers](#) die meermaals voor dezelfde activiteiten zonder problemen subsidie verleend hebben gekregen) aan te wijzen waarvoor de subsidie ambtshalve wordt vastgesteld.]

Tabel met opmaak

~~Facultatief.~~

[Artikel 18. Bevoorschotting en betaling in gedeelten]

~~([Geen modelbepaling]);...~~~~Geen modelbepaling.~~

~~Geen modelbepaling.~~

[Toelichting

In artikel 4:95 van de Awb wordt al het een en ander geregeld met betrekking tot bevoorschotting. Daarnaast kan bevoorschotting ook bij subsidiebeschikking geregeld worden; vaak ligt dit voor de hand. Als echter bij voorbaat vaststaat dat het wenselijk is dat er voor alle ~~subsidieontvangers~~ subsidieontvangers een uniforme regeling wordt vastgesteld, dan kan dat hier. Betaling kan op grond van artikel 4:53 van de Awb in gedeelten. Dan moet in de subsidieregeling worden bepaald hoe de gedeelten worden berekend en op welke tijdstippen ze betaald worden. Dit is met name relevant voor de uitbetaling van direct vastgestelde subsidies.]

Facultatief.

Artikel 19. Slotbepalingen

1. De [citeertitel oude subsidieregeling] wordt ingetrokken.
2. Deze subsidieregeling treedt in werking op [datum].
3. Deze subsidieregeling vervalt op [datum].
4. Deze subsidieregeling wordt aangehaald als: Subsidieregeling [onderwerp, naam gemeente en eventueel jaartal].

~~Geen modelbepaling.~~

†Toelichting

Eerste lid

Voor zover nodig. Het intrekken van de oude subsidieregeling op hetzelfde gebied is enkel nodig als die subsidieregeling niet zelf voorziet in een 'einddatum' of als bij nader inzien voor een eerdere datum wordt gekozen.

Let op: tweede lid; zie ook de toelichting bij artikel 5, ~~Subsidieplafond, van de model-ASV 2013 (beide varianten).~~

[1] Kader financieel beheer rijkssubsidies, Kamerstukken II 2008/09, 31-865, nr. 5.